

Īpašais ziņojums

Kohēzijas rīcība bēgļu atbalstam Eiropā

lielāka elastība, bet efektivitātes turpmāku novērtēšanu kavē nepietiekami dati

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Saturs

	Punkts
Kopsavilkums	I–VIII
Ievads	01–14
ES un dalībvalstu reakcija uz migrācijas problēmām, kuras izraisījusi Krievijas militārā agresija pret Ukrainu	01–05
ES finansējums projektiem, ar kuriem risina migrācijas problēmas	06–09
Ar CARE mehānismu ieviestie grozījumi kohēzijas politikas noteikumos	10–12
Pienākumu sadalījums	13–14
Revīzijas tvērums un pieeja	15–19
Apsvērumi	20–80
CARE pasākumi palīdzēja izmantot ierobežotā apmērā pieejamo kohēzijas politikas finansējumu	20–32
Kohēzijas politikas finansējums, tostarp REACT-EU resursi, veidoja tikai nelielu daļu no kopējās palīdzības bēgļiem no Ukrainas	21–23
Vadošās iestādes uzskata, ka CARE elastības mehānisms ir noderīgs, taču to izmanto atšķirīgi	24–32
Pārplānošana pamatojās uz vajadzību analīzi un pozitīvi ietekmēja vispārējo reakciju uz krīzi	33–45
Finansējums tika pārdalīts, pamatojoties uz bēgļu vajadzību novērtējumu un saskaņā ar valstu reaģēšanas pasākumiem	36–42
Pārplānošanu ietekmēja mainīgās situācijas nenoteiktība, un tai izmantoja tikai 2014.–2020. gadam atlikušo finansējumu	43–45
Projekti tika īstenoti ātri un risināja apzinātās vajadzības, bet reti tika vērtēta palīdzības efektivitāte	46–63
Projekti tika atlasīti un īstenoti ātri	47–53
Projekti, kas vērsti uz bēgļiem, tika pielāgoti konkrētām situācijām un vajadzībām	54–58
Dalībnieki uzskatīja, ka projekti ir noderīgi, bet reti tika novērtēta piešķirtās palīdzības efektivitāte	59–63

Komisija sniedza piemērotu atbalstu, bet informācijas trūkums ierobežo CARE efektivitātes novērtēšanas iespējas	64–80
--	--------------

Komisija sniedza vadošajām iestādēm savlaicīgus un piemērotus norādījumus par CARE	66–68
--	-------

Nepilnīga informācija par CARE ierobežo tā efektivitātes novērtēšanu	69–78
--	-------

Komisija ir piekritusi analizēt, cik piemēroti ir izmantot kohēzijas politiku kā budžeta pasākumu reaģēšanai uz krīzi	79–80
---	-------

Secinājumi un ieteikumi	81–87
--------------------------------	--------------

Pielikumi

I pielikums. No ES fondiem līdzfinansēto attiecināmo darbību piemēri

II pielikums. Informācija par revidētajiem projektiem

III pielikums. Detalizēta informācija par mūsu aptauju

IV pielikums. CARE pasākumu izmantošana un to finansiālā ietekme

Saīsinājumi

Glosārijs

Komisijas atbildes

Laika grafiks

Revīzijas darba grupa

Kopsavilkums

I Krievija 2022. gada 24. februārī sāka agresijas karu pret Ukrainu, kā rezultātā cilvēki no Ukrainas masveidā ieradās Eiropas Savienībā. 2022. gada 4. martā Padome pirmo reizi aktivizēja Pagaidu aizsardzības direktīvu, piešķirot šiem pārvietotajiem cilvēkiem (šajā ziņojumā saukti par bēgļiem) tiesības uz pagaidu aizsardzību. 2024. gada oktobra beigās pagaidu aizsardzību Eiropas Savienībā bija saņēmuši aptuveni 4,2 miljoni cilvēku. Lai palīdzētu risināt šīs migrācijas problēmas, ES pakāpeniski pielāgoja noteikumus par ES kohēzijas politikas fondiem, pieņemot trīs regulas par kohēzijas rīcību bēgļu atbalstam Eiropā, proti, *CARE*, *CARE Plus* un *FAST-CARE* (šajā ziņojumā kopā sauktas par “*CARE*”). Ar *CARE* mehānismu tika ieviesta lielāka elastība, likviditāte un vienkāršošana, lai dalībvalstīm būtu vieglāk finansēt attiecīgos projektus. Tomēr *CARE* nepiešķīra dalībvalstīm jaunu finansējumu.

II Šīs revīzijas mērķis bija novērtēt, kā dalībvalstis izmanto *CARE* mehānismu un pieejamos kohēzijas politikas fondus, lai risinātu bēgļu īpašās vajadzības. Šis ziņojums var dot pienesumu diskusijā par trešo valstu valstspiederīgo atbalsta un integrācijas efektivitāti Eiropas Savienībā un kohēzijas politikas nozīmi šajā procesā.

III Mēs secinājām, ka *CARE* palīdzēja dalībvalstīm izmantot pieejamo kohēzijas politikas finansējumu, lai risinātu migrācijas problēmas un attiecīgās bēgļu vajadzības, kas radušās pēc kara uzsākšanas Ukrainā. Šīs summas bija samērā mazas salīdzinājumā ar bēgļiem paredzētajiem valsts līdzekļiem, kā arī ar ES kohēzijas politikas fondiem kopumā. Eiropas Savienība, tāpat kā mūsu revidētās dalībvalstis, reaģēja nekavējoties pēc kara sākuma. Tomēr trūkst konkrētu ar *CARE* saistītu datu un uzraudzības attiecībā uz līdzekļu izlietojumu, un tas, visticamāk, kavēs turpmāku *CARE* efektivitātes novērtēšanu.

IV Mūsu revīzija parādīja, ka vadošās iestādes ļoti atšķirīgā mērā un apjomā izmantoja *CARE* pasākumus, jo krīze visas dalībvalstis neietekmēja vienādi. Vadošās iestādes uzskatīja, ka *CARE* mehānisms ir noderīgs un nodrošina elastības, likviditātes un vienkāršošanas pasākumus, kas tām vajadzīgi, lai ātri reaģētu uz krīzi.

V Mēs konstatējam, ka atbalsta pamatā bija bēgļu vajadzību analīze un atbalsts bieži bija daļa no dalībvalstu vispārējās reakcijas uz krīzi. Pieejamā kohēzijas politikas finansējuma, tostarp *REACT-EU* resursu, pārplānošanu ietekmēja mainīgajiem apstākļiem raksturīgā nenoteiktība gan saistībā ar nepietiekamu informāciju par bēgļu plūsmām, gan krīzes izraisīto nestabilo politisko un ekonomisko situāciju. Pašreizējā 2021.–2027. gada plānošanas periodā atbalsts bēgļiem no Ukrainas ir daļa no vispārējā atbalsta trešo valstu valstspiederīgajiem.

VI Mūsu revidētie projekti, kas bija vērsti uz bēgļiem, bija pielāgoti dalībnieku īpašajām vajadzībām un pieejamībai, taču nebija iespējams novērtēt sniegtās palīdzības vispārējo efektivitāti, jo to vērtēja tikai trijos no šiem projektiem. Mēs konstatējam, ka Komisija bija sniegusi savlaicīgu un piemērotu palīdzību dalībvalstīm *CARE* īstenošanā un ka vadošajām iestādēm, kuras izmantoja *CARE* migrācijas problēmu risināšanai, šis atbalsts šķita noderīgs.

VII Tomēr kohēzijas politikas finansējuma vispārējā uzraudzība neaptver visus aspektus, kas saistīti ar atbalstu migrācijas problēmu risināšanai un *CARE* izmantošanu. Komisijai nav nedz visaptveroša pārskata par programmām un summām, kas piešķirtas saskaņā ar *CARE*, nedz pietiekamu datu par to izmantošanu. Tāpēc Komisijai nav pietiekama pamata, uz kā balstīties, lai novērtētu *CARE* efektivitāti, kā plānots tās 2014.–2020. gada kohēzijas politikas fondu *ex post* novērtējumā.

VIII Mēs iesakām Komisijai, ja tā gatavos priekšlikumus jauniem ar krīzi saistītiem pasākumiem vai grozījumiem, nodrošināt, ka tiek ieviesta piemērota uzraudzības sistēma ar nepieciešamajiem datiem to efektivitātes novērtēšanai.

Ievads

ES un dalībvalstu reakcija uz migrācijas problēmām, kuras izraisījusi Krievijas militārā agresija pret Ukrainu

01 Krievija 2022. gada 24. februārī uzsāka militāro agresiju, liekot miljoniem Ukrainā dzīvojošu cilvēku no valsts bēgt. Tā rezultātā ES un jo īpaši tās centrālie un austrumu reģioni saskaras ar ievērojamu to cilvēku pieplūdumu, kuri bēg no kara. 2024. gada oktobra beigās pagaidu aizsardzību Eiropas Savienībā saņēma aptuveni 4,2 miljoni no Ukrainas aizbēgušo cilvēku (sk. *Eurostat* datus [1. attēlā](#)).

02 Lai reaģētu uz šo cilvēku masveida pieplūdumu, Padome¹ 2022. gada 4. martā pirmo reizi aktivizēja Pagaidu aizsardzības direktīvu², piešķirot personām, uz kurām attiecas tās darbības joma, tiesības uz **pagaidu aizsardzību**. Sākotnēji tiesības tika piešķirtas uz vienu gadu līdz 2023. gada 4. martam, bet pēc tam statuss tika pagarināts uz turpmākiem viena gada periodiem. Šobrīd pagaidu aizsardzība ir spēkā līdz 2026. gada 4. martam.

03 Pagaidu aizsardzība attiecas uz cilvēkiem, kas no Ukrainas pārvietoti 2022. gada 24. februārī vai vēlāk:

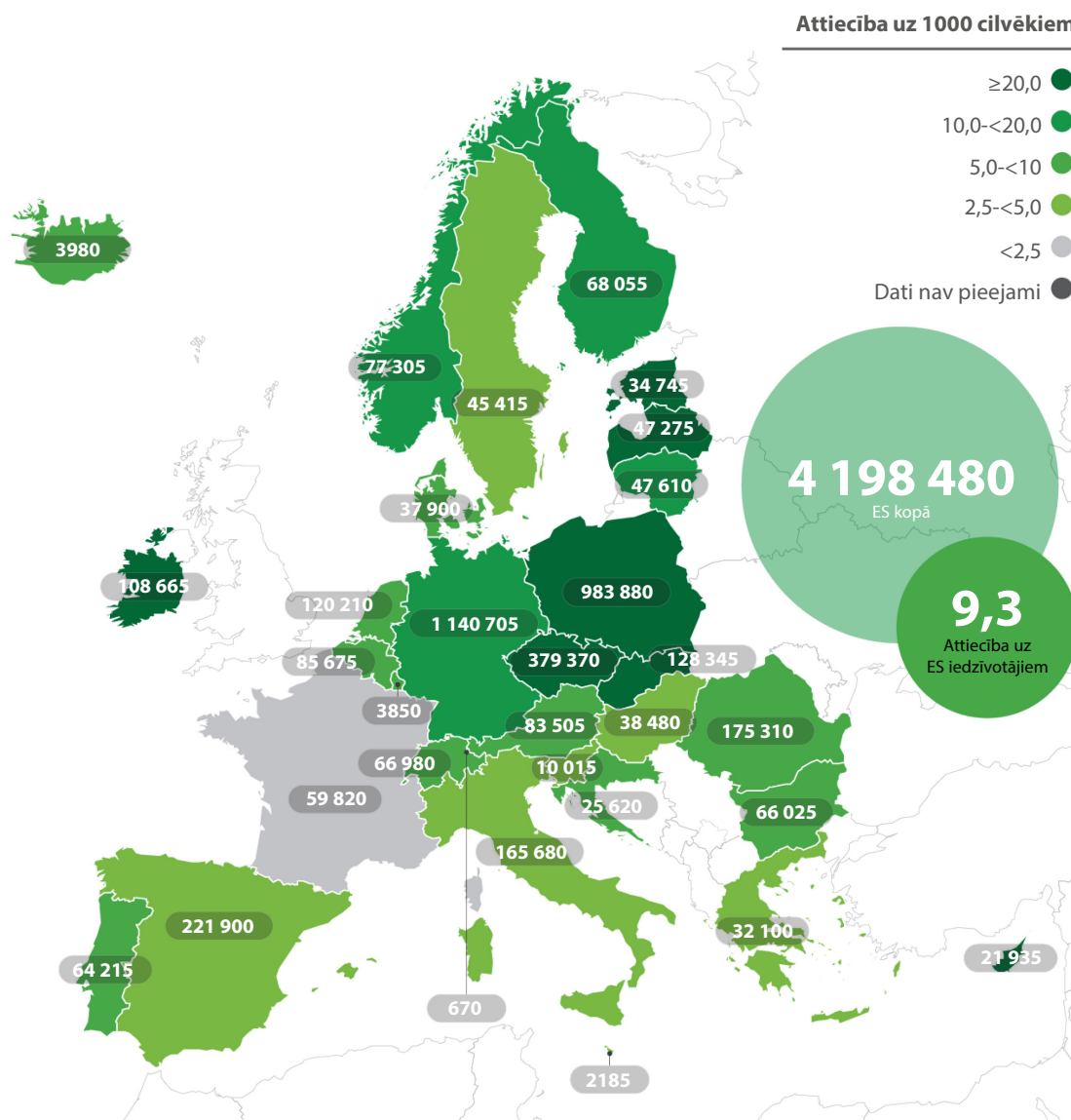
- Ukrainas valstspiederīgie, kuri pirms šā datuma uzturējās Ukrainā;
- trešo valstu, izņemot Ukrainu, valstspiederīgie vai bezvalstnieki, kuri Ukrainā pirms šā datuma bija saņēmuši starptautisko aizsardzību vai līdzvērtīgu valsts aizsardzību;
- viņu ģimenes locekļi.

¹ Īstenošanas lēmums (ES) 2022/382.

² Direktīva 2001/55/EK.

Turklāt bezvalstnieki un trešo valstu, izņemot Ukrainas, valstspiederīgie, kuri var pierādīt, ka ir likumīgi uzturējušies Ukrainā pirms 2022. gada 24. februāra, pamatojoties uz derīgu pastāvīgās uzturēšanās atļauju, un kuri nespēj drošos un ilglaicīgos apstākļos atgriezties savā izcelsmes valstī vai reģionā, ir tiesīgi saņemt vai nu pagaidu aizsardzību, vai pienācīgu aizsardzību saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Atšķirībā no personām, kas meklē patvērumu, pagaidu aizsardzību ieguvušajiem cita starpā ir tūlītējas uzturēšanās tiesības, piekļuve izmitināšanai vai mājoklim, sociālajai drošībai, medicīniskajai aprūpei un izglītībai, kā arī ir tiesības strādāt. Visi cilvēki, kas bēg no militārās agresijas pret Ukrainu, šajā ziņojumā tiek saukti par **bēgļiem**. Mēs izmantojam šo terminu plašā politiskā nozīmē, nevis Ženēvas konvencijas un ES patvēruma *acquis* šaurāko definīciju.

1. attēls. Pagaidu aizsardzība, kas piešķirta cilvēkiem, kuri bēg no Ukrainas

Trešo valstu valstspiederīgie, kuri bēga no Ukrainas un kuriem **2024. gada oktobra** beigās bija piemērota pagaidu aizsardzība.

Dati par Franciju parasti neietver nepilngadīgos.

Dati par to personu skaitu, kurām mēneša beigās bija piešķirta pagaidu aizsardzība Spānijā, Kiprā un Grieķijā, ietver dažas personas, kuru pagaidu aizsardzības statuss vairs nebija spēkā.

Avots: [Eurostat](#) ikmēneša statistikas dati par 2024. gada oktobri (tiešsaistes datu kodi: (migr_asytspm, migr_asytspop, demo_gind)).

04 Lielais bēgļu pieplūdums dalībvalstīm un reģioniem radīja būtiskus izaicinājumus, uz kuriem šajā ziņojumā atsaucamies kā uz **migrācijas problēmām**, jo pamata infrastruktūra un pakalpojumi, piemēram, veselības aprūpe, transports un skolas, bija jānodrošina lielākam cilvēku skaitam.

05 Palīdzība šiem bēgļiem tiek finansēta no dažādiem valsts un/vai starptautiskiem avotiem, tostarp no ES budžeta. Nevalstiskās organizācijas (NVO), labdarības organizācijas un pilsoniskās sabiedrības organizācijas, privātie uzņēmumi un iedzīvotāji ir sākuši daudzas privātas iniciatīvas. Arī vietējās, reģionālās un valsts pārvaldes iestādes ir sākušas iniciatīvas.

ES finansējums projektiem, ar kuriem risina migrācijas problēmas

06 ES līmenī fonds, no kura sniedz atbalstu likumīgai migrācijai uz dalībvalstīm un veicina trešo valstu valstspiederīgo integrāciju, ir Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds (*AMIF*)³. Šo fondu ir paredzēts izmantot pirmās uzņemšanas un tūlītējas palīdzības posmā, kā arī uzņemšanas un agrīnajā integrācijas posmā. Tas ir vērsts uz izglītību, valodu un cita veida apmācību (piemēram, pilsoniskās ievirzes kursiem un karjeras konsultācijām) un atbalsta attiecīgās infrastruktūras izmaksu segšanu. Cilvēki, kuri bēg no Ukrainas, bija tiesīgi piedalīties *AMIF* finansētajās integrācijas darbībās. Turklāt Eiropas atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām (EAFVP) atbalsta ES valstu darbības, ar kurām nodrošina pārtiku un/vai pamata materiālo palīdzību.

07 Arī kohēzijas politikas fondiem ir nozīme migrācijas problēmu risināšanā. Tie parasti ir vērsti uz to migrantu ilgtermiņa un sociālekonomisko integrāciju, kuri likumīgi uzturas kādā dalībvalstī. 2014.–2020. gada periodā bija pieejami šādi kohēzijas politikas fondi: Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF), Eiropas Sociālā fonds (ESF) un Kohēzijas fonds (KF). 2021.–2027. gada periodā ir šādi kohēzijas politikas fondi: Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF), Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+), Kohēzijas fonds (KF) un Taisnīgas pārkārtošanās fonds (TPF). Migrācijas problēmas parasti nav kohēzijas politikas uzmanības centrā, un to finansējums ir paredzēts kā papildinājums, jo īpaši pasākumiem, kurus finansē no *AMIF*⁴.

³ ERP nesen ir publicējusi [Īpašo ziņojumu 26/2024](#) par Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda atbalsta izmantošanu trešo valstu valstspiederīgo integrācijai.

⁴ [Regula \(ES\) 2022/562](#), 5. apsvērums.

08 Lai risinātu migrācijas problēmas, dalībvalstis varēja izmantot arī resursus no 2020. gadā izveidotās Atveseļošanas palīdzības kohēzijas un Eiropas teritorijām (*REACT-EU*⁵). Šie resursi papildināja finansējumu, ko tās saņēma no 2014.–2020. gada programmām, un tos īstenoja ar ERAF, ESF un EAFVP starpniecību. Dalībvalstīm paredzētais *REACT-EU* finansējums sasniedza 50,4 miljardus EUR, un tas tika piešķirts divās daļās – 39,6 miljardi EUR 2021. gadā un 10,8 miljardi EUR 2022. gadā.

09 Komisija 2022. gada aprīlī publicēja attiecināmo darbību indikatīvu sarakstu katram fondam⁶, lai dalībvalstis maksimāli palielinātu izdevumu ietekmi. *I pielikumā* sniegts pārskats par dažādiem atbalsta posmiem, attiecināmo darbību piemēri un norāde par ES līdzfinansējuma instrumentu.

⁵ Regula (ES) 2020/2221.

⁶ Cilvēki, kuri bēg no Ukrainas – attiecināmo darbību indikatīvs saraksts katram fondam (*AMIF, ISF* finansiālā atbalsta instruments ārējām robežām un vīzām, ESF, EAFVP, ERAF 2014.–2020. gadam), 2022. gada 6. aprīļa redakcija.

Ar CARE mehānismu ieviestie grozījumi kohēzijas politikas noteikumos

10 Nolūkā risināt jaunās migrācijas problēmas ES pakāpeniski pielāgoja kohēzijas politikas noteikumus, lai ieviestu lielāku elastību, likviditāti un vienkāršošanu, tādējādi atvieglojot dalībvalstīm attiecīgo projektu finansēšanu⁷. Konkrēti:

- 2022. gada aprīlī Padome un Eiropas Parlaments pieņēma Regulu par **kohēzijas rīcību bēgļu atbalstam Eiropā**, kas zināma kā **CARE**⁸. Ar to tika ieviesti pasākumi, kas ļauj ātri un elastīgi izmantot pieejamo kohēzijas politikas un EAFVP finansējumu. Konkrēti, tika atļauti izdevumi ar atpakaļejošu spēku, atvieglota šķērsfinansēšana starp ERAF un ESF un sniegta iespēja 2021.–2022. grāmatvedības gadam pieprasīt 100 % līdzfinansējumu⁹.
- Tāpat 2022. gada aprīlī, mazāk nekā nedēļu pēc CARE pieņemšanas, likumdevēji pieņēma papildu pasākumus, kas zināmi kā **CARE Plus**¹⁰. Tika palielināta priekšfinansējuma likme 2021. gada REACT-EU daļai (sk. 08. punktu) un ļauts izmantot vienības izmaksas.
- 2022. gada oktobrī abi likumdevēji pieņēma **FAST-CARE**¹¹. Cita starpā šīs izmaiņas paplašināja CARE šķērsfinansēšanas iespējas, attiecinot tās arī uz KF, palīdzēja finansēt projektus ārpus programmas ģeogrāfiskā apgabala, ļāva ar atpakaļejošu spēku finansēt pabeigtus projektus, nodrošināja līdz 100 % līdzfinansējuma trešo valstu valstspiederīgo integrācijai un vienkāršoja atsevišķu darbību pakāpenisku īstenošanu vairākos plānošanas periodos¹².

⁷ Regula (ES) 2022/562, 3., 4., 8., 9., 11. un 12. apsvērums; Regula (ES) 2022/613, 4.–6. apsvērums; Regula (ES) 2022/2039, nosaukums un 3., 5. un 8.–10. apsvērums.

⁸ Regula (ES) 2022/562.

⁹ Iespēja saņemt 100 % līdzfinansējumu ir elastības piemērs, ko izmanto kā pagaidu izņēmumu krīžu risināšanai, kā uzsvērts mūsu Apskata 03/2024 162. punktā.

¹⁰ Regula (ES) 2022/613.

¹¹ Regula (ES) 2022/2039.

¹² Sk. 9. zemsvītras piezīmi.

11 1. tabulā ir sniegts pārskats par CARE pasākumiem, tos iedalot četrās grupās.

1. tabula. CARE regulu kopsavilkums

CARE	CARE Plus	FAST-CARE
Vispārējie mērķi		
Šo trīs regulu mērķis ir mazināt slogu valstu budžetiem, uzlabojot likviditāti un nodrošinot elastību un vienkāršošanu, lai pieejamo finansējumu varētu ātri izmantot projektiem, ar kuriem risina migrācijas problēmas. Turklāt FAST-CARE novērš tādas traucējumus uzsāktu kohēzijas projektu īstenošanā, kurus rada darbaspēka trūkums, piegādes ķēžu sarežģījumi un cenu un enerģijas izmaksu pieaugums.		
Attiecīgie fondi¹		
ERAF, ESF, KF, EAFVP		ERAF, ESF, ESF+, KF
Plānošanas periods		
2014.–2020. gads		2014.–2020. gads un 2021.–2027. gads
Galvenie ieviestie pasākumi		
 Likviditāte 100 % ES līdzfinansējums maksājumu pieteikumiem, kas iesniegti no 2021. gada 1. jūlija līdz 2022. gada 30. jūnijam attiecībā uz ERAF, ESF, KF un EAFVP.	Priekšfinansējuma likmes palielināšana no 11 % līdz ne vairāk kā 45 % attiecībā uz 2021. gada REACT-EU piešķirumu.	ES līdzfinansējuma likme līdz pat 100 %, ja ir izveidots īpašs prioritārais virziens, kas veicina trešo valstu valstspiederīgo sociālekonomisko integrāciju ² , tostarp pēc šķērsfinansēšanas starp fondiem. Priekšfinansējuma likmes palielināšana par 0,5 % 2022. un 2023. gadā attiecībā uz ERAF, ESF+ un KF ³ .
 Elastība Šķērsfinansēšanas atvieglošana starp ERAF un ESF projektiem, ar kuriem risina militārās agresijas izraisītās migrācijas problēmas. Ja tiek izmantota šķērsfinansēšana, ir jāizveido īpašs prioritārais virziens.		CARE šķērsfinansēšana starp fondiem, tostarp KF. Atbalsts darbību finansēšanai no ERAF, ESF un KF, ja tās norisinās ārpus programmas ģeogrāfiskā apgabala, bet dalībvalsts iekšienē. Kopējo projekta izmaksu minimālās robežvērtības samazināšana no 5 miljoniem EUR līdz 1 miljonam EUR projektiem, kuri tiek pakāpeniski īstenoti 2014.–2020. gada un 2021.–2027. gada programmās ³ . Lielāka elastība starp prioritārajiem virzieniem slēgšanas laikā no 10 % līdz 15 %.

CARE	CARE Plus	FAST-CARE
 Attiecināmība Izdevumu attiecināmība ar atpakaļejošu spēku līdz 2022. gada 24. februārim, pat ja izdevumi radušies pirms darbības programmas grozījuma iesniegšanas Komisijai. Piemēro projektiem, ar kuriem risina migrācijas problēmas un kurus līdzfinansē no ERAF, ESF un EAFVP.		Attiecināmība ar atpakaļejošu spēku līdz 2022. gada 24. februārim projektiem, kas bija fiziski pabeigti un pilnībā īstenoti, pirms saņēmējs pieteicās finansējumam saskaņā ar programmu un/vai pirms programmas grozījuma apstiprināšanas. Piemēro projektiem, ar kuriem risina migrācijas problēmas un kurus līdzfinansē no ERAF, ESF un KF. Pienākums 30 % no finanšu piešķiruma piešķirt īpašam prioritārajam virzienam, izmantojot CARE šķērsfinansēšanas iespēju (2014.–2020. gads), vai īpašai prioritātei trešo valstu valstspiederīgo integrācijai (2021.–2027. gads), ja atbalsta saņēmēji ir vietējās iestādes vai pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas darbojas vietējā līmenī.
 Administratīvā vienkāršošana ESF ziņošanas pienākumu samazināšana, ja tiek ieviests īpašs prioritārais virziens, izmantojot šķērsfinansēšanu. EAFVP programmas grozījumu procedūras vienkāršošana. Lai izmantotu iespēju saņemt 100 % līdzfinansējumu, par to ir tikai jāpaziņo Komisijai.	Vienības izmaksu ieviešana 40 EUR apmērā nedēļā par katru personu, kurai piešķirta pagaidu aizsardzība, ne ilgāk kā 13 nedēļas.	Vienības izmaksu palielināšana par personu līdz 100 EUR nedēļā ne ilgāk kā 26 nedēļas. ERAF, ESF un KF programmu grozījumu vienkāršošana pārvietojumiem starp viena un tā paša prioritārā virziena tematiskajiem mērķiem un izvēloties 100 % līdzfinansējumu. ESF ziņošanas pienākumu samazināšana tiek attiecināta arī uz citiem prioritārajiem virzieniem, kas atbalsta tikai tos projektus, ar kuriem risina migrācijas problēmas.

¹ FAST-CARE iekļāva arī dažus noteikumus attiecībā uz Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu (EJZF). Tomēr tas ir ārpus kohēzijas politikas, tāpēc šajā revīzijā šo fondu neaplūkojam.

² Tas attiecas arī uz 2021.–2027. gada periodu, bet tikai uz izdevumiem, kas maksājumu pieteikumos deklarēti līdz grāmatvedības gada beigām (2024. gada 30. jūnijam).

³ Attiecas tikai uz 2021.–2027. gada plānošanas periodu.

Avots: ERP.

12 CARE, CARE Plus un FAST-CARE (šajā ziņojumā kopā saukti par **CARE**) dalībvalstīm **nepiešķir jaunu finansējumu**. Tā vietā dalībvalstīm tika dota rīcības brīvība ātri novirzīt no 2014.–2020. gada programmām atlikušo finansējumu, tostarp REACT-EU resursus, darbībām, ar kurām risina migrācijas problēmas. **CARE tika izveidots kā elastības mehānisms** ES līdzekļu izmantošanai, lai mazinātu slogu valstu budžetiem, nevis kā jauns instruments, ar kuru finansē palīdzību bēgļiem.

Pienākumu sadalījums

13 Kohēzijas politiku dalīti pārvalda dalībvalstis un Komisija. Atbildīgie Komisijas dienesti ir Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts (REGIO ĢD) un Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts (EMPL ĢD). Tie sagatavo novērtējumus, kuru rezultātā Komisija apstiprināja 2014.–2020. gada un 2021.–2027. gada programmas un turpmākos grozījumus, ko iesniegušas dalībvalstis, kā arī uzrauga īstenošanu un izvērtē finansējuma efektivitāti un lietderību.

14 Dalībvalstu, reģionālā vai vietējā līmenī izraudzītās vadošās iestādes ir atbildīgas par kohēzijas politikas finansējuma īstenošanu un izmantošanu programmās. Tās ierosina programmu grozījumus apstiprināšanai Komisijā, izveido un piemēro atbilstošas atlases procedūras un kritērijus, slēdz dotāciju nolīgumus ar atlasīto projektu finansējuma saņēmējiem un uzrauga īstenošanu, kā arī ziņo par tiešajiem rezultātiem un koprezultātiem.

Revīzijas tvērums un pieeja

15 Šīs revīzijas mērķis bija novērtēt, kā dalībvalstis izmanto *CARE* un pieejamos kohēzijas politikas fondus, lai risinātu bēgļu vajadzības. Mēs pārbaudījām, vai:

- dalībvalstis pārplānoja 2014.–2020. gada periodā pieejamos līdzekļus un efektīvi izmantoja *CARE* pasākumus;
- bēgļu atbalstam īstenotie projekti tika ātri atlasīti, tika balstīti uz vajadzību analīzi un uzlaboja bēgļu apstākļus;
- Komisijas atbalsts dalībvalstīm krīzes laikā un tās veiktā finansējuma izmantošanas uzraudzība bija pienācīga.

16 Mēs pārbaudījām trīs *CARE* regulu piemērošanu. Mēs aptvērām gan 2014.–2020. gada, gan 2021.–2027. gada plānošanas periodus. Revīzija aptver laikposmu no 2022. gada 24. februāra (Ukrainas kara sākums) līdz 2023. gada beigām. Revīzijā neaptvērām valstu finansējumu, ko dalībvalstis izmantoja, lai reaģētu uz krīzi.

17 Mēs vācām pierādījumus šādos veidos:

- caurskatījām ES tiesību aktus (tostarp *CARE* regulas) un attiecīgos ziņojumus, statistiku un analīzi, ko publicējusi ES, dalībvalstis, NVO un eksperti;
- iztaujājām darbiniekus no attiecīgajiem Komisijas dienestiem, proti, REGIO ĢD, EMPL ĢD un Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorāta (HOME ĢD), un valstu un reģionālo pārvaldes iestāžu pārstāvjus;
- atlasījām četras dalībvalstis (Bulgāriju, Vāciju, Itāliju un Poliju) un analizējām šo valstu attiecīgos stratēģiskos politikas satvarus un divas programmas katrā no abiem 2014.–2020. gada un 2021.–2027. gada periodiem, tostarp grozījumus *CARE* kontekstā. Mēs atlasījām šīs četras dalībvalstis, jo tās izmantoja *CARE* pasākumus un starp tām bija gan Ukrainas kaimiņvalstis, gan valstis, kas nerobežojas ar Ukrainu, kā arī valstis ar iepriekšēju pieredzi bēgļu uzņemšanā un bez šādas pieredzes. Ņēmām vērā arī reģistrēto pagaidu aizsardzības pieteikumu skaitu, tostarp salīdzinājumā ar iedzīvotāju skaitu kopumā;

- o veicām revīzijas darbu uz vietas četrās minētajās dalībvalstīs, kurās pārbaudei atlasījām 18 projektus un 11 dotācijas 2014.–2020. gada periodā (sk. [II pielikumu](#)). Mēs atlasījām projektus, pamatojoties gan uz to lielumu, gan piedāvātās palīdzības klāstu. Aptvērām gan pabeigtus, gan īstenošanā esošus projektus. Analizējām projektu pieteikumus, atlases procedūras, dotāciju apstiprināšanu, dokumentāciju un īstenošanas ziņojumus. Mēs iztaujājām revidēto projektu darbiniekus un dalībniekus, kā arī NVO pārstāvjus;
- o nosūtījām aptauju visu dalībvalstu visām vadošajām iestādēm, kuras 2014.–2020. gadā un 2021.–2027. gadā strādā ar ERAF, ESF un KF finansējumu. Mūsu mērķis bija iegūt informāciju par to, vai tās izmanto *CARE* pasākumus, un, ja nē, tad kāpēc, kā arī par pasākumiem, kurus tās uzskata par visnoderīgākajiem (sk. [III pielikumu](#)). Mēs arī vaicājām viedokli par Komisijas sniegto atbalstu. Saņēmām atbildes no 143 vadošajām iestādēm jeb no 38 % aptaujāto.

18 Mēs veicām šo revīziju saistībā ar Ukrainā notiekošo karu un atbalstu, ko gan Eiropas Savienība, gan dalībvalstis turpina sniegt bēgļiem. Tas mums ļāva gūt attiecīgu informāciju par to, kā pieejamais ES finansējums tika un joprojām tiek izmantots.

19 Mēs ceram, ka šis ziņojums kopā ar mūsu ziņojumu par Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda atbalsta izmantošanu trešo valstu valstspiederīgo integrācijai¹³ veicinās diskusiju par trešo valstu valstspiederīgo atbalsta un integrācijas efektivitāti Eiropas Savienībā un kohēzijas politikas nozīmi šajā procesā.

¹³ Sk. mūsu [Īpašo ziņojumu 26/2024](#).

Apsvērumi

CARE pasākumi palīdzēja izmantot ierobežotā apmērā pieejamo kohēzijas politikas finansējumu

20 CARE mehānisms dalībvalstīm nodrošināja elastību, likviditāti un vienkāršošanu ar mērķi atvieglot kohēzijas politikas fondu izmantošanu, lai ātri reaģētu uz migrācijas problēmām (sk. [1. tabulu](#)). Mēs pārbaudījām, vai dalībvalstis izmantoja CARE pasākumus un vai tās uzskatīja tos par noderīgiem.

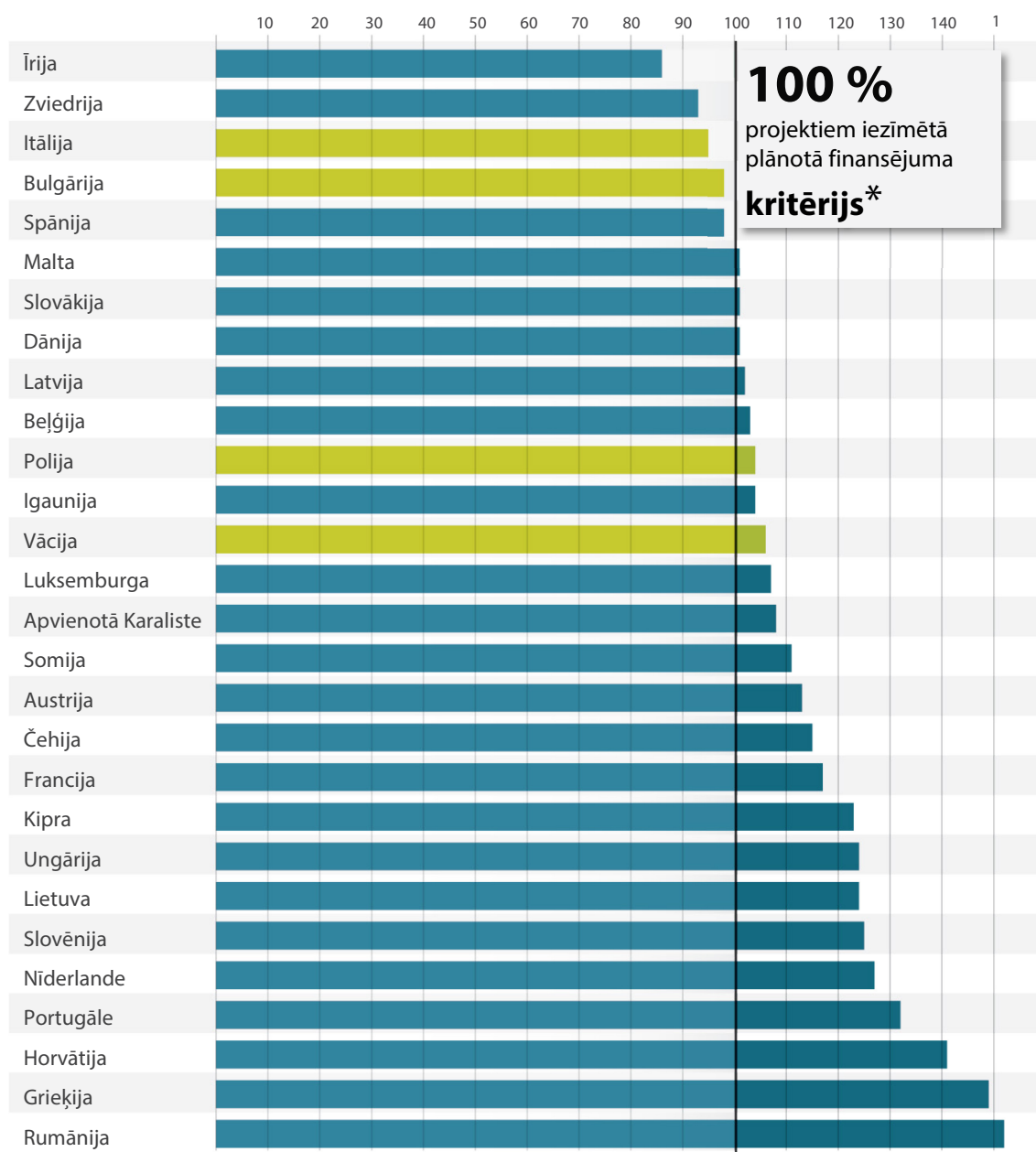
Kohēzijas politikas finansējums, tostarp REACT-EU resursi, veidoja tikai nelielu daļu no kopējās palīdzības bēgļiem no Ukrainas

21 Lai reaģētu uz krīzi, dalībvalstis mobilizēja valsts, starptautisko un ES finansējumu. Turklāt NVO, labdarības organizācijas un pilsoniskās sabiedrības organizācijas, uzņēmumi un iedzīvotāji īstenoja ievērojamu skaitu privātu iniciatīvu.

22 No 2014.–2020. gada kohēzijas politikas finansējuma (ERAF, ESF, KF) dalībvalstīm vairs bija pieejami tikai ierobežoti līdzekļi. Sākoties karam Ukrainā, līdz attiecināmības perioda beigām (2023. gada 31. decembrim) bija palikuši mazāk nekā divi gadi, un lielākā daļa kohēzijas politikas finansējuma, tostarp REACT-EU resursi (2021. gada daļa), jau bija iezīmēti projektiem (sk. [2. attēlu](#)). Dalībvalstis kohēzijas politikas finansējumu jau bija izmantojušas veselības aprūpei un atbalstam uzņēmumiem nolūkā novērst Covid-19 pandēmijas ietekmi. Sk. ERP Īpašo ziņojumu [02/2023](#). 2022. gadā vēl bija jāieplāno tā paša gada REACT-EU daļa 10,8 miljardu EUR apmērā, bet netika darīts pieejams jauns finansējums, ar ko atbalstīt tieši bēgļus no Ukrainas (sk. [12. punktu](#)).

2. attēls. 2014.–2020. gada kohēzijas politikas finansējums, tostarp REACT EU resursi (2021. gada daļa), kas iezīmēts projektiem 2021. gada beigās

■ Revidētās dalībvalstis
■ Citas dalībvalstis

*Dalībvalstis var iezīmēt vairāk nekā 100 % no pieejamajiem līdzekļiem, jo dažos projektos netiks izmantoti visi piešķirtie līdzekļi.

Avots: ERP, pamatojoties uz datiem no Kohēzijas atvērto datu platformas.

23 Nav pilnīgas un ticamas informācijas par kopējām finansējuma summām, ko dalībvalstis izmantojušas, lai reaģētu uz krīzi. Mūsu revidētās valsts iestādes nevāca šādus datus, jo tām nebija pienākuma to darīt, un šādus datus nevāca arī lielākā daļa mūsu aptaujas respondentu. Tomēr ir skaidras norādes, ka divās no revidētajām dalībvalstīm valsts finansējums (ko neaptver mūsu revīzija) bija ievērojami lielāks nekā ar CARE pieejamais finansējums (sk. [1. izcēlumu](#)).

1. izcēlums

Divās revidētajās dalībvalstīs ES atbalsts bēgļiem veido mazāk nekā 5 % no valsts finansējuma

Polija

Polijas Palīdzības fonds nodrošina finansējumu un līdzfinansējumu kara skartajiem Ukrainas iedzīvotājiem, kuri ir atraduši patvērumu Polijā.

Saskaņā ar [Polijas Augstākās revīzijas iestādes gada pārskatu](#) Palīdzības fonda izdevumi 2022. gadā bija 13,9 miljardi PLN (aptuveni 3 miljardi EUR).

Salīdzinājumam – saskaņā ar Komisijas datiem Polija palīdzībai bēgļiem no 2014.–2020. gada programmām piešķīra 70 miljonus EUR (aptuveni 2 % no Palīdzības fonda izdevumiem).

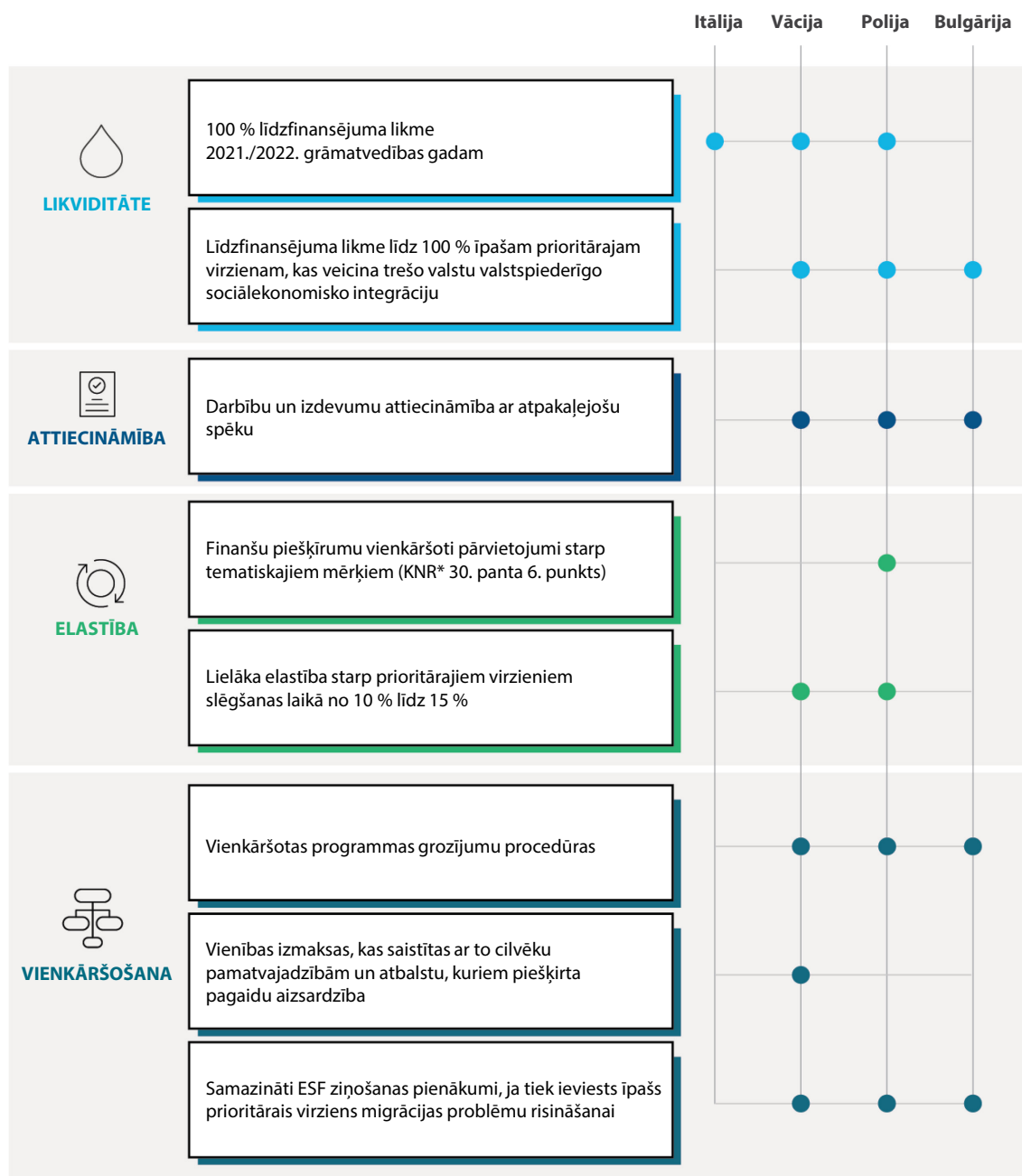
Itālija

Mēs lēšam, ka līdz 2024. gada februārim bēgļu atbalstam Itālijas teritorijā piešķirtais valsts finansējums bija aptuveni 1,3 miljardi EUR. Salīdzinājumam – saskaņā ar Komisijas datiem Itālija tam pašam mērķim no kohēzijas politikas fondiem piešķīra 60 miljonus EUR (4,6 % no piešķirtā valsts finansējuma).

Vadošās iestādes uzskata, ka CARE elastības mehānisms ir noderīgs, taču to izmanto atšķirīgi

24 Bēgļu pieplūdums un ar to saistītās migrācijas problēmas dalībvalstis neietekmēja vienādi (sk. [1. attēlu](#)). Mūsu revīzija liecina, ka CARE pasākumu izmantošana un to apmērs starp vadošajām iestādēm ievērojami atšķiras (sk. [3. attēlu](#) un kopsavilkumu par CARE pasākumu izmantošanu un finansiālo ietekmi [IV pielikumā](#)). Piemēram, 2021.–2022. grāmatvedības gadā Itālijas programmas izmantoja vienīgi iespēju saņemt 100 % līdzfinansējumu, savukārt Polijas un Vācijas programmas izmantoja vairākus citus CARE pasākumus. Kopumā visas mūsu revidētās vadošās iestādes uzskatīja, ka CARE mehānisms bija noderīgs un nodrošināja dalībvalstīm elastību, kas nepieciešama, lai ātri reaģētu uz krīzi.

3. attēls. Atlasītajās programmās izmantotie CARE pasākumi

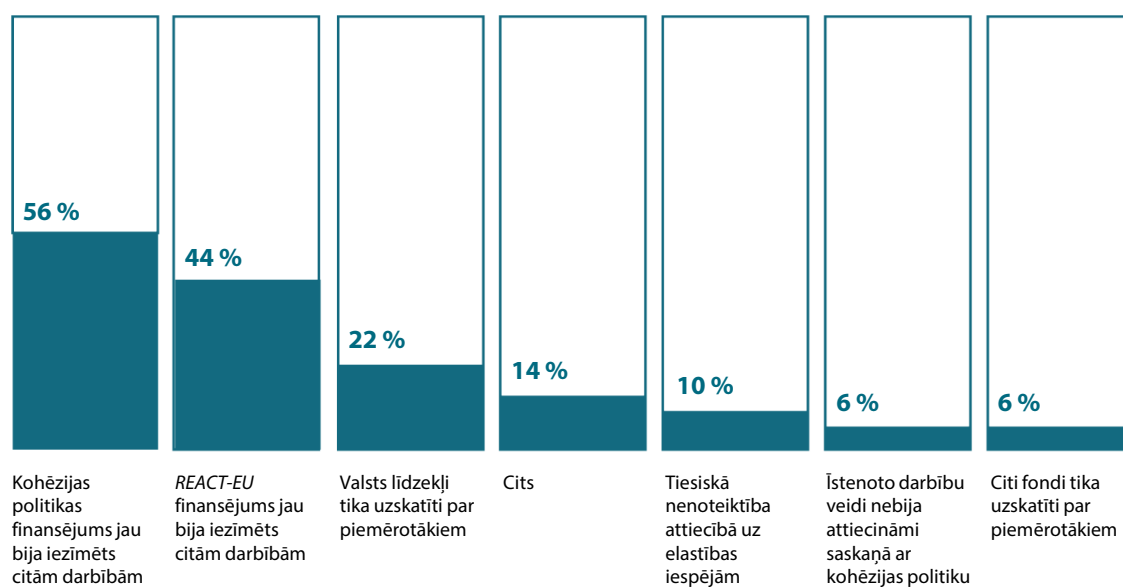

*2014.–2020. gada Kopīgo noteikumu regula.

Avots: ERP.

25 72 (55 %) no mūsu aptaujātajām vadošajām iestādēm, kas atbildēja uz attiecīgo jautājumu (sk. [III pielikumu](#)), norādīja, ka tās izmanto CARE pasākumus. Tās bija atbildīgas par vismaz septiņdesmit četru 2014.–2020. gada kohēzijas programmu pārvaldību. Savukārt 59 vadošās iestādes (45 %) norādīja, ka viena vai vairāku iemeslu dēļ tās 2014.–2020. gada programmās neizmantoja CARE pasākumus. Tas galvenokārt bija saistīts ar programmas finansējuma trūkumu, jo tas jau bija iezīmēts citām darbībām, vai tāpēc, ka valsts vai citi līdzekļi tika uzskatīti par piemērotākiem (sk. [4. attēlu](#)).

4. attēls. Aptaujas respondentu norādītie iemesli tam, kāpēc netiek izmantoti CARE pasākumi

Piezīme. Respondenti uz šo jautājumu varēja izvēlēties vairākas atbildes.

Avots: ERP aptauja.

26 Mēs konstatējam, ka visbiežāk izmantotais CARE pasākums bija iespēja saņemt 100 % līdzfinansējumu (sk. [IV pielikumu](#)). Vadošās iestādes to varēja izmantot maksājumu pieteikumiem, kas iesniegti laikposmā no 2021. gada 1. jūlija līdz 2022. gada 30. jūnijam. Tās varēja arī izmantot līdz pat 100 % līdzfinansējuma izdevumiem saskaņā ar īpašu prioritāti, kas noteikta trešo valstu valstspiederīgo sociālekonomiskajai integrācijai, tostarp īpašiem prioritārajiem virzieniem, kas izveidoti, izmantojot CARE šķērsfinansēšanu starp fondiem.

27 Papildus 100 % līdzfinansējuma iespējai prasības, kas saistītas ar dažām *CARE* elastības iespējām, stimulēja izmantot īpašus prioritāros virzienus migrācijas problēmu risināšanai, un tas ļāva vadošajām iestādēm vienkāršot un paātrināt projektu īstenošanu (sk. [2. izcēlumu](#)).

2. izcēlums

Priekšrocības, ko sniedz īpaša prioritārā virziena izveide migrācijas problēmu risināšanai

Polijas reģionālā programma Pomerānijā izveidoja īpašu prioritāro virzienu ar kopējo piešķirumu 5,4 miljonu EUR apmērā.

Vadošā iestāde norādīja, ka atbalsta sniegšana bēgļiem ir sarežģīta, jo nepieciešams apmierināt vairākas vajadzības, nodrošinot, piemēram, iztikas un aprūpes atbalstu, veselības aprūpi, valodu kursus, juridisko un psiholoģisko palīdzību, karjeras konsultācijas un profesionālās mācības. Šādu dažādu pasākumu īstenošanai dažādos tematiskajos virzienos parasti būtu nepieciešams izveidot atsevišķu projektu katrai darbībai, un tas palielinātu administratīvo slogu.

Tomēr īpašs prioritārais virziens vienkāršoja un paātrināja īstenošanas procesu, jo viens projekts varēja aptvert vairākas darbības.

28 Vēl viens *CARE* pasākums, ko vadošās iestādes bieži izmantoja, bija noteikumi, kas pieļauj izdevumu un projektu attiecināmību ar atpakaļejošu spēku. Mērķis bija ļaut dalībvalstīm piešķirt prioritāti projektu īstenošanai un attiecīgos programmas grozījumus vai projekta pieteikuma dokumentus formalizēt vēlāk (sk. piemēru [3. izcēlumā](#)).

3. izcēlums

Piemērs izdevumu attiecināmībai ar atpakaļejošu spēku

Vienā projektā Bulgārija piedāvāja bēgļiem izmitināšanu un siltas maltītes no 2022. gada 24. februāra līdz 30. aprīlim. Projektu sākotnēji finansēja no valsts budžeta, bet pēc tam valsts iestādes izmantoja *CARE* finansējumu ar atpakaļejošu spēku, lai daļu no faktiskajiem izdevumiem segtu no kohēzijas politikas fondiem.

29 Dažiem *CARE* likviditātes pasākumiem nebija nepieciešama vadošo iestāžu iepriekšēja rīcība. Piemēram, Komisija nodrošināja lielāku sākotnējā priekšfinansējuma likmi 2021. gada *REACT-EU* daļai un 2021.–2027. gada programmām bez īpaša pieprasījuma.

30 CARE¹⁴ mehānisms ievieša vienības izmaksu iespēju darbībām, ar kurām risina migrācijas problēmas. Vienības izmaksas tika noteiktas 40 EUR nedēļā par katru pilnu nedēļu vai daļēju nedēļu, kurā bēglis atradās attiecīgajā dalībvalstī, ne ilgāk kā 13 nedēļas, sākot no dienas, kad attiecīgā persona bija ieradusies Eiropas Savienībā. Pēc tam summa tika palielināta līdz 100 EUR par vienu personu nedēļā, un atbalsta ilgums tika pagarināts līdz 26 nedēļām¹⁵.

31 Vienības izmaksu iespēju izmantoja tikai 7 % no mūsu aptaujātajām vadošajām iestādēm. Tomēr vienā no mūsu revidētajiem projektiem šī elastība tika izmantota (sk. [4. izcēlumu](#)).

4. izcēlums

Piemērs vienības izmaksu izmantošanai

Projektā Ziemeļreinā-Vestfālenē vienības izmaksu iespēja tika izmantota, lai daļēji finansētu bēgļu uzņemšanas centru izmaksas.

Kā integrācijas procesa pirmo soli bēgļi pēc ierašanās varēja izmantot īstermiņa izmitināšanas iespēju uzņemšanas centros. Tajos bēgļiem tika arī sniegta palīdzība, piemēram, veselības aprūpe, juridiskā informācija un reģistrācija, rakstiskās un mutiskās tulkošanas pakalpojumi, integrācijas pasākumi darba tirgū, administratīvais atbalsts un valodu kursi.

Tā vietā, lai izmantotu faktisko izmitināto bēgļu skaitu un centros pavadīto laiku, vadošā iestāde vienojās ar Komisiju par citu metodi radušos izmaksu aprēķināšanai. Tā izmantoja to Ukrainas valstspiederīgo skaitu, kuri centrālajā ārvalstnieku reģistrā reģistrēti pēc 2022. gada 28. februāra, un pieņēma, ka katrs no viņiem uzņemšanas centros ir pavadījis vidēji sešas nedēļas.

¹⁴ CARE Plus: Regula (ES) 2022/613.

¹⁵ FAST-CARE: Regula (ES) 2022/2039.

32 Komisija uzturēja ciešus kontaktus ar dalībvalstīm attiecībā uz *CARE* noteikumu īstenošanu un ņēma vērā to īpašos apstākļus. 2022. gada oktobrī *FAST-CARE* ieviesa pienākumu vismaz 30 % no finanšu piešķiruma prioritārajam virzienam piešķirt darbībām, ko īsteno vietējās iestādes un pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kuras darbojas vietējās kopienās. Šajā nolūkā izmanto *CARE* īpašo šķērsfinansēšanas iespēju. Vienā revidētajā Bulgārijas programmā (sk. **3. izcēlumu**) vadošā iestāde ziņoja, ka attiecīgie programmas izdevumi jau bija radušies 2022. gada maijā, proti, pirms stājās spēkā *FAST-CARE*. Savā atbildē Komisija provizoriski norādīja uz to, ka tā neprasīs 30 % pienākuma izpildi gadījumos, kad pirms Regulas stāšanās spēkā par līdzekļiem saistības uzņemtas tādā apmērā, ka to vairs nav iespējams ievērot. Kad Komisija vērtēs Bulgārijas programmas slēgšanu, tā apstiprinās, vai un cik lielā mērā šajā konkrētajā gadījumā no pienākuma izpildes var atteikties.

Pārplānošana pamatojās uz vajadzību analīzi un pozitīvi ietekmēja vispārējo reakciju uz krīzi

33 Pārplānojot 2014.–2020. gada kohēzijas politikas finansējumu, tostarp *REACT-EU* resursus, un izmantojot *CARE* pasākumus, dalībvalstīm bija jāizstrādā pasākumi bēgļu vajadzību apmierināšanai. Dalībvalstīm bija arī jāievēro partnerības prasības, un tās tika mudinātas sadarboties ar citām ieinteresētajām personām (tostarp migrantu un bēgļu vadītām organizācijām) un ņemt vērā viņu pieredzi¹⁶.

34 Saskaņā ar **desmit punktu plānu** ciešākai Eiropas koordinācijai saistībā ar to **cilvēku uzņemšanu, kuri bēg no kara Ukrainā**, dalībvalstīm būtu jāizstrādā valsts ārkārtas rīcības plāni bēgļu vajadzību apmierināšanai. Mēs to saprotam kā valsts plānu, kurā izklāstīts, kādas darbības jāveic ārkārtas situācijā un kurš atbild par to veikšanu. Komisija divās no savām rīkkopām mudināja ES finansētos pasākumus attiecībā uz migrantu izcelsmes personām saskaņot ar valstu, reģionālajiem un vietējiem integrācijas politikas satvariem. Mēs integrācijas politikas satvaru saprotam kā dalībvalsts / reģiona / vietējās pašpārvaldes politiku, kuras mērķis ir atbalstīt migrantu integrāciju jomās, kurās viņi var saskarties ar grūtībām, piemēram, izmitināšanā, nodarbinātībā un izglītībā.

¹⁶ Regula (ES) 1303/2013, 5. un 96. pants; Regula (ES) 2021/1060, 8., 10., 11. un 22. pants; Eiropas Komisijas 2018. un 2021. gada rīkkopas par ES līdzekļu izmantošanu migrantu izcelsmes personu integrācijā (4.2. punkts "Līdzekļu saskaņota izmantošana").

35 Tāpēc mēs vērtējam, vai 2014.–2020. gada kohēzijas politikas finansējuma pārplānošana migrācijas problēmu risināšanai bija piemērota. Mēs arī pārbaudījām, vai no kohēzijas politikas fondiem atbalstītie intervences pasākumi bija pietiekami saskaņoti ar integrācijas politikas satvariem un dalībvalstu vispārējo reakciju uz ārkārtas situāciju.

Finansējums tika pārdalīts, pamatojoties uz bēgļu vajadzību novērtējumu un saskaņā ar valstu reaģēšanas pasākumiem

36 Bēgļiem ir dažādas vajadzības, un tās nosaka palīdzības sniegšanas brīdi. Vajadzības var iedalīt šādos posmos:

- pirmā uzņemšana un tūlītēja palīdzība, piemēram, pamata materiālā palīdzība, patēriņa preces, piemēram, pārtika un dzērieni, personīgās higiēnas preces, farmaceitiskie produkti, transporta pakalpojumi, neatliekamā medicīniskā palīdzība un informācija par juridiskajām tiesībām un procedūrām, rakstiskās un mutiskās tulkošanas pakalpojumi;
- uzņemšana un integrācija, piemēram, piemērota izmitināšana, medicīniskā aprūpe, transporta pakalpojumi, pārtika un pamata materiālā palīdzība, valodu kursi, dienas aprūpes atbalsts bērniem un personām ar invaliditāti, bērnu izglītošana, pilsoniskā ievirze un informācijas pakalpojumi;
- atbalsts ilgtermiņa integrācijai, piemēram, piekļuve sociālajiem un veselības aprūpes pakalpojumiem, ilgtermiņa dzīvesvietai, izglītībai un darba tirgum.

Turklāt organizācijām, kuras atbalsta bēgļus, ir vajadzība pēc, piemēram, īpaša aprīkojuma, patēriņa precēm un darbinieku un brīvprātīgo apmācības.

37 Mūsu revidētās vadošās iestādes norādīja, ka 2014.–2020. gada programmu pārplānošanas pamatā bija bēgļu vajadzības, kuras identificētas, apmainoties ar informāciju ar ieinteresētajām personām, piemēram, pilsoniskās sabiedrības organizācijām. Vajadzības tika identificētas centralizēti (Bulgārijā), reģionālā/vietējā līmenī (Vācijā) un gan centrālā, gan reģionālā vai vietējā līmenī (Itālijā, Polijā). Tomēr tikai Polijas (sk. [5. izcēlumu](#)) un Itālijas vadošās iestādes dokumentēja vajadzību analīzi.

5. izcēlums

Dokumentēta vajadzību analīze

Pomerānijas reģionālās programmas vadošā iestāde aptaujāja nevalstiskās organizācijas (2022. gada aprīlī un maijā) un vietējās pašvaldības (2022. gada jūlijā), kuras tieši sadarbojas ar bēgļiem, lai noskaidrotu viņu vajadzības un labāko pieeju palīdzības sniegšanai. Aptaujas rezultāti tika dokumentēti un izmantoti par pamatu programmas grozījumu sagatavošanai un projektu izstrādei (sk. [8. izcēlumu](#) un [9. izcēlumu](#)).

38 Trijām no četrām mūsu revidētajām dalībvalstīm bija pieredze bēgļu integrācijā (Bulgārijai, Vācijai un Itālijai). Tomēr tikai divas Itālijas vadošās iestādes iepriekš bija atbalstījušas līdzīgas migrantiem paredzētas darbības, izmantojot kohēzijas politikas fondus. Tāpēc tās bija izmantojušas savu iepriekšējo pieredzi, izstrādājot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus un projektus, kas vērsti uz palīdzību bēgļiem.

39 Vairākumā gadījumu revidētās vadošās iestādes pārdalīja pieejamo kohēzijas politikas finansējumu, tostarp *REACT-EU* resursus, lai finansētu intervences pasākumus, kas bija daļa no vispārējās valsts vai reģionālās reakcijas uz ārkārtas situāciju. Dažos projektos vienkārši daļēji tika atlīdzināti izdevumi, kas jau radušies, izmantojot valsts vai reģionu budžetus (piemēri [3. izcēlumā](#) un [4. izcēlumā](#)). Attiecībā uz Itālijas valsts programmu mēs revidējām projektus bēgļiem, kuros izmanto parasto programmas palīdzību trešo valstu valstspiederīgajiem, t. i., tajos nebija pasākumu, kuri būtu vērsti tikai uz bēgļiem no Ukrainas.

40 Visās mūsu revidētajās dalībvalstīs pirms kara Ukrainā bija valsts integrācijas politikas regulējums attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, pat ja šādu valsts integrācijas politikas regulējumu izstrādes un detalizācijas pakāpe dažādās dalībvalstīs atšķīrās. Itālijā un Polijā šāds regulējums bija arī reģionālā līmenī. Bulgārijā, Itālijā un Polijā bija valsts ārkārtas rīcības plāni. Mēs konstatējām, ka mūsu revidētās vadošās iestādes 2014.–2020. gadam pieejamo kohēzijas politikas finansējumu, tostarp *REACT-EU* resursus, bija piešķirušas saskaņā ar šiem regulējumiem.

41 **2021.–2027. gada periodā** mūsu revidētajās programmās atbalsts bēgļiem ir plānots kā daļa no vispārējā atbalsta trešo valstu valstspiederīgajiem. Lielākā daļa mūsu revidēto vadošo iestāžu apstiprināja, ka karš Ukrainā nav ietekmējis programmu sagatavošanu attiecībā uz finansējuma novirzīšanu tieši bēgļiem vai lielāka finansējuma piešķiršanu trešo valstu valstspiederīgajiem. Summas, kas plānotas atbalstam trešo valstu valstspiederīgajiem, palielinājās tikai Polijā (par 15 % valsts programmā un par 44 % mūsu revidētajā reģionālajā programmā).

42 Komisija norādīja, ka ar 76 programmām 2021.–2027. gada periodā kopā tika piešķirti aptuveni 1,6 miljardi EUR tieši trešo valstu valstspiederīgo integrācijas darbību atbalstam (no kuriem 971 miljons EUR ir ES finansējums un atlikusī daļa – valsts finansējums). Trešo valstu valstspiederīgie atkarībā no attiecināmības noteikumiem var saņemt arī ES finansējumu, kas plānots saskaņā ar citām darbībām. Tāpēc var gūt tikai daļēju priekšstatu par atbalstu, ko mērķgrupa varētu saņemt.

Pārplānošanu ietekmēja mainīgās situācijas nenoteiktība, un tai izmantoja tikai 2014.–2020. gadam atlikušo finansējumu

43 Kā aprakstīts ievadā (sk. [12.](#) punktu), *CARE* mehānisms dalībvalstīm nepiešķir jaunu finansējumu, bet gan atviegloja pieejamā kohēzijas politikas finansējuma izmantošanu. Tomēr pieejamais finansējums bija ierobežots, jo līdzekļi tika izmantoti Covid-19 pandēmijas novēršanai un tuvojās attiecināmības perioda beigas (sk. [22.](#) punktu).

44 Astonās revidētajās programmās Ukrainas krīzes izraisīto migrācijas problēmu risināšanai vairs bija pieejama tikai salīdzinoši neliela finansējuma summa (tostarp no *REACT-EU*). Piemēram, attiecībā uz ESF Ziemeļreinā-Vestfālenē saskaņā ar *CARE* izmantotā summa (49 miljoni EUR) bija viena no lielākajām mūsu revidētajām summām, bet veidoja tikai 3,5 % no kopējā programmas piešķiruma (1,41 miljards EUR). Mūsu revidētās Polijas vadošās iestādes un viena no Itālijas vadošajām iestādēm aprēķināja iespējamo piešķirumu, kas joprojām ir pieejams programmās. Bulgārijas un Vācijas vadošās iestādes izmantoja arī pieejamo *REACT-EU* finansējumu, kas vēl nebija ieplānots.

45 Tajā pašā laikā informācija par bēgļu plūsmām no Ukrainas un no tām izrietošajām atbalsta vajadzībām bija ļoti neskaidra, vai tās nebija vispār. Tāpēc mūsu revidētās vadošās iestādes pārplānošanas laikā saskārās ar grūtībām (sk. divus piemērus [6. izcēlumā](#)). Tā rezultātā netika izlietota daļa kohēzijas politikas finansējuma, tostarp *REACT-EU* resursi, kas piešķirti ar *CARE* piedāvātajiem pasākumiem.

6. izcēlums

Grūtības, ar kurām saskaras vadošās iestādes, pārplānojot 2014.–2020. gada kohēzijas politikas finansējumu, tostarp REACT-EU resursus, CARE kontekstā

Bulgārija

Darbības programma "Cilvēkresursu attīstība" tika grozīta, palielinot 6. prioritārā virziena budžetu par 23,8 miljoniem EUR. Visa summa tika piešķirta jaunizveidotam projektam, kura mērķis ir integrēt bēgļus darba tirgū, subsidējot viņu algas. Tā kā samazinājās to bēgļu interese, kuri Bulgāriju uzskatīja par tranzīta valsti, nevis uzņemamo valsti, projekta budžets tika samazināts līdz 6,9 miljoniem EUR (29 % no sākotnējās summas).

Polija

Vienā no mūsu revidētajām programmām nestabilā politiskā un ekonomiskā situācija pie Polijas austrumu robežas radīja papildu sarežģījumus attiecībā uz līdzekļu pārdali, tāpēc projektu tvērums tika samazināts vai tie tika atcelti. Lai izvairītos no neizlieto to līdzekļu zaudēšanas, vadošā iestāde izmantoja FAST CARE, lai novirzītu finansējumu projektiem bēgļu atbalstam, kā arī citiem projektiem, kuriem šāds atbalsts sākotnēji nebija plānots.

Projekti tika īstenoti ātri un risināja apzinātās vajadzības, bet reti tika vērtēta palīdzības efektivitāte

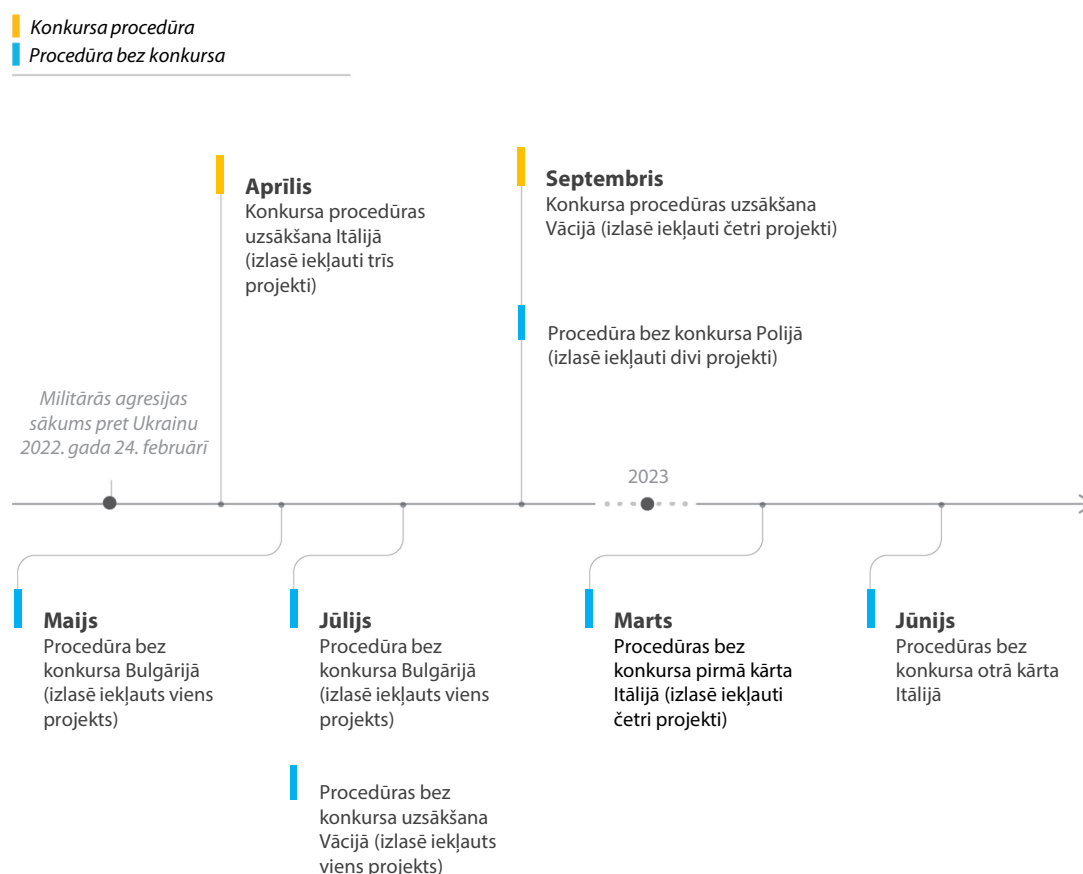
46 Ukrainā notiekošā kara izraisītā krīze prasīja tūlītēju rīcību. Projekti, ar kuriem mazina tā sekas, bija jāatlasa bez liekas kavēšanās, un tiem bija jāsasniedz dotācijas nolīgumā noteiktie mērķi un kvantitatīvie mērķrādītāji. Vadošajām iestādēm bija jāpārbauda, vai līdzfinansētie produkti un pakalpojumi ir piegādāti un vai darbības atbilst tiesību aktiem un programmas nosacījumiem¹⁷. Mēs pārbaudījām, cik lielā mērā tas darīts attiecībā uz revidētajiem projektiem.

¹⁷ Regula (ES) 1303/2013, 125. panta 3. un 4. punkts.

Projekti tika atlasīti un īstenoti ātri

47 Mēs guvām apstiprinājumu, ka mūsu revidētās vadošās iestādes bija ātri sākušas procedūras, ar kurām atlasīt projektus, kas palīdz bēgļiem, neatkarīgi no tā, vai procedūra paredzēja konkursu (sk. [5. attēlu](#)).

5. attēls. Mūsu izlasē iekļauto projektu atlases procedūru grafiks

Avots: ERP.

48 Ārkārtas situācijas dēļ vadošās iestādes, kuras revidējām Bulgārijā un Polijā, projektu atlasei neizmantoja konkursa procedūras, bet gan to īstenošanai atlasīja konkrētus iepriekš noteiktus saņēmējus. Arī skolas, kuras bija potenciālās atbalsta saņēmējas vienā uzaicinājumā iesniegt projektus, kas īstenoti saskaņā ar Itālijas valsts darbības programmu “*Scuola*”, tika atlasītas pirms uzaicinājuma izsludināšanas, pamatojoties uz to, vai tajās bija uzņemti bēgļi.

49 Viena Vācijas vadošā iestāde (ESF Ziemeļreinā-Vestfālenē) izmantoja vienības izmaksu pieeju, kuru pieļauj CARE regulas, lai finansētu jau esošos reģionālos īstermiņa izmitināšanu un pirmās uzņemšanas pasākumus (sk. [4. izcēlumu](#)). Tāpēc konkursa procedūra nebija nepieciešama.

50 Divas no revidētajām vadošajām iestādēm (viena Lacio, Itālijā, un otra Lejassaksijā, Vācijā) izmantoja konkursa procedūras, lai atlasītu projektus bēgļu atbalstam. Tomēr tas nekavēja bēgļiem sniegto atbalstu (sk. piemēru [7. izcēlumā](#)).

7. izcēlums

Konkursa procedūras projektu atlasei

Itālija

ESF reģionālās programmas Lacio vadošā iestāde izsludināja publisku uzaicinājumu iesniegt projektus, lai izveidotu un attīstītu integrētu aktīvu politikas iniciatīvu tīklu bēgļu atbalstam. Publisks uzaicinājums nodrošināja attiecināmo saņēmēju pēc iespējas plašāku līdzdalību.

Uzaicinājums tika publicēts 2022. gada aprīlī, sešas nedēļas pēc kara sākuma, un atlasīto projektu saraksts tika apstiprināts 2022. gada jūnijā.

Vācija

Lejassaksijas reģionālās programmas vadošā iestāde sagatavoja divas finansēšanas vadlīnijas (uzaicinājumus).

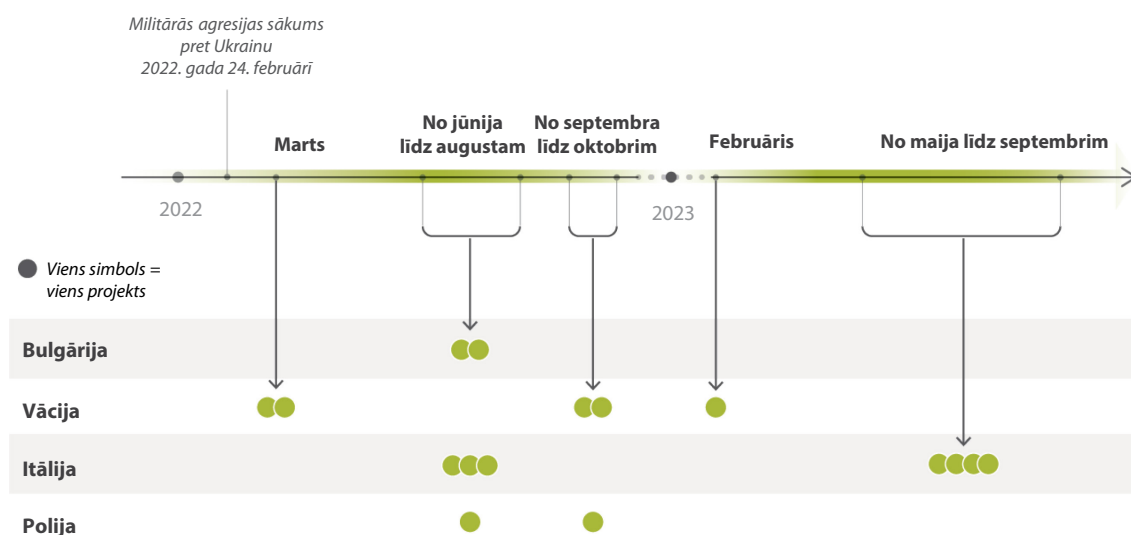
Viens bija uzaicinājums iesniegt projektus valodu apguves atbalstam. Tas tika publicēts 2022. gada 14. septembrī, un galvenais mērķis bija uzņemt dalībniekus valoduursos, lai viņi apgūtu vācu valodas pamatprasmes. Papildus kursiem bija jānodrošina sociāli pedagoģiskais atbalsts un bērnu aprūpe dalībnieku bērniem.

Otrs uzaicinājums tika publicēts 2022. gada 1. septembrī un attiecās uz projektiem, ar kuriem atbalsta iniciatīvas “labām kaimiņattiecībām”. Ar to tika sniegts finansiāls atbalsts projektiem kopienas attīstības un kaimiņattiecību pārvaldības jomā, lai veicinātu Ukrainas bēgļu integrāciju Vācijā.

Abi uzaicinājumi tika publicēti aptuveni septiņus mēnešus pēc kara sākuma, un projekti tika apstiprināti, kad tika saņemti pieteikumi.

51 Revidēto projektu īstenošanas periods sākas jau 2022. gada martā, un lielākā daļa projektu tika sākti laikposmā no 2022. gada jūnija līdz oktobrim (sk. [6. attēlu](#)).

6. attēls. Mūsu izlasē iekļauto projektu īstenošanas periodu sākums

Avots: ERP.

52 No revidētajiem 16 projektiem, kuri vērsti tieši uz bēgļiem, pieci tika uzsākti tikai 2023. gadā, bet ar tiem risināja vidēja termiņa un ilgtermiņa vajadzības. Tāpēc to atlase un īstenošana, protams, notika pēc pirmās uzņemšanas un tūlītējas palīdzības:

- Vācijas projekts, kas tika sākts 2023. gada februārī, ietvēra divus kursus veselības aprūpes speciālistiem darbam specifisku valodas prasmi apgūšanai, kā arī piedāvāja ēdošanu darbā un bērnu aprūpi dalībnieku bērniem (sk. [II pielikumu](#), Vācija, 4. projekts);
- līdzīgs mērķis bija četros Itālijas projektos, kas finansēti saskaņā ar revidēto valsts programmu un īstenoti laikposmā no 2023. gada maija līdz septembrim, proti, stiprināt valodas prasmes un uzlabot skolēnu un studentu, tostarp bēgļu, un viņu ģimeņu iekļaušanu (sk. [II pielikumu](#), Itālija, 4.–7. projekts). Šajā gadījumā uzaicinājuma un projektu mērķis bija arī atvieglot integrācijas procesu vasaras periodā.

53 Apguves līmenis pēc konkursa procedūrām, t. i., saistību uzņemšana par līdzekļiem, parakstot dotāciju nolīgumus, abās mūsu revidētajās vadošajās iestādēs, kuras tās izmantoja, bija atšķirīgs.

- o Itālijā viena uzaicinājuma ietvaros līdzekļi tika apgūti 100 % apmērā (tika atlasīti pietiekami daudz projektu, lai uzņemtos saistības par visu plānoto finansējumu), savukārt citā uzaicinājumā apguve bija tikai neliela. Otrajā gadījumā vadošā iestāde kā iemeslu norādīja to, ka potenciālās ģimenes un studenti no Ukrainas bija pārcēlušies uz citu vietu vai mājokli un trūka intereses par itāļu valodas nodarbībām. To apstiprināja projekta atbalsta saņēmēji.
- o Lejassaksijā divu uzaicinājumu apguve bija neliela, jo projektu īstenošanai bija dots ierobežots laiks. “Labu kaimiņattiecību” uzaicinājuma līdzfinansējums bija tikai papildinājums esošajiem projektiem, un to izmantoja, lai finansētu papildu darbiniekus un starp dalībniekiem iekļautu bēgļus. Ņemot vērā uzaicinājuma īso īstenošanas periodu, potenciālajiem atbalsta saņēmējiem bija grūti atrast darbiniekus, kas būtu gatavi pieņemt šādus īstermiņa līgumus. Turklāt daudzas no piedāvātajām amata vietām bija nepilnas slodzes, un tas vēl vairāk izskaidro zemo apguves līmeni.

Projekti, kas vērsti uz bēgļiem, tika pielāgoti konkrētām situācijām un vajadzībām

54 Mēs vērtējām, vai mūsu revidētie projekti tika izstrādāti pēc vajadzību analīzes un vai to darbības, ņemot vērā šīs vajadzības, tika pielāgotas. Mēs konstatējām, ka, izstrādājot atlases procedūras un projektus, atbalsta saņēmēji un vadošās iestādes vadījās pēc bēgļu vajadzībām un pēc iepriekšējās pieredzes integrācijas projektu īstenošanā, ja tāda bija. **8. izcēlumā** ir sniegts piemērs vajadzību analīzei, kuras rezultātā tiek izstrādāts projekts.

8. izcēlums

Projekta izstrāde apzināto vajadzību apmierināšanai

Ideja organizēt poļu valodas kursus skolotājiem no Ukrainas pirmo reizi radās 2022. gada martā. 2022. gada aprīlī un maijā tika veikta aptauja un pētījums par to, vai skolotājiem no Ukrainas ir interese apgūt poļu valodas prasmes. Aptaujā piedalījās 320 skolotāji no Ukrainas, no kuriem 180 vēlējās strādāt par skolotāju Polijā un piedalījās pētījumā.

Pētījumā tika konstatēts, ka nepieciešams:

- organizēt intensīvus poļu valodas kursus, kas īpaši pielāgoti skolotājiem no Ukrainas;
- atbalsts, kas ļauj skolotājiem no Ukrainas piedalīties šajosursos;
- atbalsts darba uzsākšanai Polijas izglītības sistēmā kā skolotājiem.

Projekta mērķis bija dot iespēju skolotājiem no Ukrainas strādāt Polijas skolās, organizējot pielāgotus poļu valodas kursus. Mācības ietvēra moduļus par Polijas izglītības sistēmas struktūru un pārvaldību. Tika nodrošināta arī izmitināšana, ēdināšana un bērnu aprūpe (dalībnieku bērniem). Sīkāka informācija par projektu ir iekļauta [II pielikumā](#) (Polija, 3. projekts).

55 Saistībā ar karu Ukrainā Komisija publicēja indikatīvu sarakstu ar attiecināmām darbībām saskaņā ar attiecīgajiem finansēšanas instrumentiem (sk. [09.](#) punktu). Mūsu revidētajos projektos īstenotās darbības, kas parādītas [7. attēlā](#), ir iedalītas kategorijās saskaņā ar Komisijas indikatīvo sarakstu.

7. attēls. Attiecināmās darbības projektu izlasē

 Pirmā uzņemšana un tūlītēja palīdzība	 Uzņemšana un integrācija	 Projekti, kas nav konkrēti vērsti uz cilvēkiem, kuri bēg no Ukrainas
Izmitināšana un ēdināšana (viens projekts Bulgārijā)	Pilsoniskā ievirze un mijiedarbība ar uzņēmējvalsts sabiedrību (divi projekti Vācijā)	Darba tirgus aktivizēšanas pasākumi, profesionālā izglītība un mācības (viens projekts Polijā)
Izmitināšana, patēriņa preces, neatliekamā medicīniskā palīdzība, rakstiskās un mutiskās tulkošanas pakalpojumi, administratīvais atbalsts, darba tirgus aktivizēšanas pasākumi (viens projekts Vācijā)	Valodu kursi (viens projekts Vācijā)	Infrastrukturā attīstība (būvniecība/atjaunošana/aplaši nāšana) un saistītais aprīkojums (tostarp reaģējot uz personu ar invaliditāti vajadzībām), uzlabojot piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem nešķīrotā veidā (viens projekts Polijā)
 Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalsts sabiedrībā		
Darba tirgus aktivizēšanas pasākumi (viens projekts Bulgārijā)	Darba tirgus aktivizēšanas pasākumi, profesionālā izglītība un mācības, valodu kursi, piekļuve veselības aprūpes pakalpojumiem (viens projekts Itālijā)	
Darbam pielāgota valodu apmācība (viens projekts Vācijā, viens projekts Polijā)	Koriģējošas nodarbības, valodu kursi, ārpusskolas pasākumi, profesionālā izglītība un mācības, prasmju attīstīšanas programma, piekļuve veselības aprūpes pakalpojumiem, palīdzība darba meklējumos, ievirze, konsultācijas (četri projekti Itālijā)	
Sieviešu piekļuve darba tirgum, valodu kursiem, kvalifikāciju un kompetenču atzīšanai, ģimenes aprūpes pakalpojumiem (viens projekts Itālijā)	Kopienas veidošana, piekļuve sociālajiem pakalpojumiem, papildu atbalsts, piekļuve veselības aprūpes pakalpojumiem, piekļuve dienas aprūpes pakalpojumiem, valodu kursi, koriģējošās klases bērniem, profesionālā izglītība un mācības, personāla un brīvprātīgo mācības (viens projekts Polijā)	
Valodu kursi, piekļuve veselības aprūpes pakalpojumiem, atbalsts neaizsargātām grupām, programma kompetenču attīstīšanai (viens projekts Itālijā)		

Avots: ERP.

56 Projektu revīzijā apstiprinājām, ka atkarībā no konkrētās situācijas dalībvalstī vai reģionā vadošās iestādes un atbalsta saņēmēji izstrādāja projektus, lai apmierinātu apzinātās bēgļu vajadzības (sk. [II pielikumu](#)).

57 Vienpadsmit no mūsu izlasē iekļautajiem 18 projektiem īstenoja atbalstu bēgļu ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalsts sabiedrībā. Tika piedāvāti dažādi pasākumi, piemēram, valodu kursi, profesionālās mācības, psiholoģiskais atbalsts, fizioterapija, pasākumi integrācijas veicināšanai vietējā kopienā, pilsoniskā ievirze un subsidēta nodarbinātība. Tikai divi projekti (viens Bulgārijā un viens Vācijā) bija vērsti uz pirmās uzņemšanas un tūlītējas palīdzības posmu.

58 Mūsu aptauja, kuru nosūtījām vadošajām iestādēm, kuras finansēja bēgļu projektus, parādīja, ka 21 % finansēja vispārēju atbalstu ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalsts sabiedrībā, 17 % finansēja uzņemšanas un integrācijas pasākumus un 15 % – pirmās uzņemšanas un tūlītējas palīdzības pasākumus.

Dalībnieki uzskatīja, ka projekti ir noderīgi, bet reti tika novērtēta piešķirtās palīdzības efektivitāte

59 No 18 revidētajiem projektiem 16 projekti bija īpaši vērsti uz bēgļiem, un tiem bija dažādi rezultāti. Tomēr tikai trijos no šiem 16 projektiem tika novērtēta sniegtās palīdzības efektivitāte (sīkāku informāciju sk. [8. attēlā](#)).

8. attēls. Mūsu izlasē iekļauto projektu rezultāti

Avots: ERP.

60 Deviņos no revidētajiem projektiem palīdzību saņēma vairāk dalībnieku, nekā sākotnēji plānots. Tā tas bija vienā Polijas, vienā Bulgārijas, trīs Vācijas un četros Itālijas projektos (sk. piemēru [9. izcēlumā](#)). Projekta darbību veids ļāva piedalīties lielākam skaitam cilvēku, nekā sākotnēji paredzēts. Tāpēc piedāvātie palīdzības pasākumi bija pieejami lielākam skaitam bēgļu.

9. izcēlums

Palīdzība tika sniegta lielākam skaitam dalībnieku, nekā sākotnēji paredzēts

Viena Polijā īstenotā projekta galvenais mērķis bija atbalstīt Pomerānijā apmetušos bēgļus un pastāvīgi stiprināt viņu sociālo, profesionālo, izglītības, veselības un kultūras integrāciju.

Projekta atbalsta saņēmējs organizēja divus uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus un apstiprināja 81 dotāciju, no kā 63 dotācijas tika piešķirtas NVO un 18 – vietējām pašvaldībām. Mēs revidējām trīs projekta ietvaros piešķirtās dotācijas.

Projekta tiešie rezultāti pārsniedza sākotnēji plānotos galvenokārt tāpēc, ka organizētajos pasākumos bija iespēja uzņemt vairāk dalībnieku. Faktisko dalībnieku skaits bija gandrīz divreiz lielāks nekā sākotnēji plānotais, un mācības tika nodrošinātas četrrīz lielākam darbinieku un brīvprātīgo skaitam, nekā plānots. Paziņotais sociālās efektivitātes rādītājs sasniedza 81 % (minimālais iegūstamais rādītājs bija 34 %).

61 Tomēr tikai trīs no revidētajiem projektiem – divi Polijā un viens Bulgārijā – ziņoja par dalībnieku skaitu un vērtēja palīdzības efektivitāti. Abos Polijas projektos (sk. [8. izcēlumu](#) un [9. izcēlumu](#)) tika ziņota informācija, ko vadošās iestādes aprakstīja kā “sociālās efektivitātes rādītāju”. Šis rādītājs nosaka to dalībnieku īpatsvaru, kuri pēc palīdzības saņemšanas ir pārvirzījušies tuvāk ienākšanai darba tirgū un attīstījuši prasmes, kas vajadzīgas, lai dzīvotu uzņēmējvalsts kopienā. Vairākumā gadījumu šis rādītājs ir dalībnieka subjektīvs novērtējums. Projekts Bulgārijā (sk. [6. izcēlumu](#)) ziņoja, ka 48 % no projektā nodarbinātajiem bēgļiem bija nodarbināti arī pēc projekta beigām.

62 Mums bija iespēja iztaujāt dažu projektu dalībniekus, kuri bija saņēmuši sniegto palīdzību, un viņi apstiprināja, ka atbalsts bija uzlabojis viņu tā brīža situāciju. Dalībnieki uzskatīja, ka projektu ietvaros sniegtā palīdzība ir noderīga, savlaicīga un atbilst viņu vissteidzamākajām vajadzībām. Daži, pateicoties savai dalībai projektā, bija spējuši atrast darbu vai dibināt paši savu uzņēmumu.

63 Piecos projektos – vienā Bulgārijā, trijos Itālijā un vienā Polijā – dalībnieku skaits bija mazāks, nekā sākotnēji aplēsts. Atbalsta saņēmēji identificēja vairākus faktorus, kas negatīvi ietekmēja īstenošanu, piemēram:

- o galasaņēmēju sākotnējā nevēlēšanās un nespēja integrēties uzņēmējvalstī, apgūt valodu un atrast darbu, jo viņi paļāvās uz to, ka konflikts tiks ātri atrisināts un ka viņi drīz varēs atgriezties Ukrainā vai savā piederības valstī;
- o izmaksas, kas saistītas ar došanos uz projekta atrašanās vietu, kā arī mājokļa atrašanās vieta, pienākums rūpēties par viņu atbildībā esošajiem ģimenes locekļiem (bērniem, vecākiem radniekiem vai radniekiem ar invaliditāti) vai darba saistības;
- o bēgļu turpmāka pārcelšanās uz citām vietām vai atpakaļ uz Ukrainu vai savu piederības valsti.

Komisija sniedza piemērotu atbalstu, bet informācijas trūkums ierobežo CARE efektivitātes novērtēšanas iespējas

64 Komisijai būtu jāsniedz atbalsts, lai atvieglotu CARE īstenošanu. Izvērtējot kohēzijas politikas finansējumu, tostarp *REACT-EU* resursus, tai būtu jāpārbauda resursu izmantošanas efektivitāte¹⁸. Lai to izdarītu, uzraudzības un ziņošanas sistēmai būtu jānodrošina Komisijai visaptveroši dati un informācija par īstenošanu.

65 Mēs pārbaudījām, vai Komisijas atbalsts CARE pasākumiem bija savlaicīgs un piemērots. Mēs arī pārbaudījām, vai Komisija uzrauga, kā dalībvalstis izmanto kohēzijas politikas finansējumu, tostarp *REACT-EU* resursus, ar mērķi risināt migrācijas problēmas un kā tiek izmantots CARE mehānisms.

¹⁸ Regula (ES) Nr. 1303/2013, 57. pants, un Regula (ES) 2020/2221, 2. pants.

Komisija sniedza vadošajām iestādēm savlaicīgus un piemērotus norādījumus par *CARE*

66 Mēs konstatējam, ka Komisija sniedza dalībvalstīm atbalstu *CARE* īstenošanā dažādu instrumentu veidā. Turpmāk uzskaitīti daži no tiem.

- *CARE* jautājumu un atbilžu datubāze, kas pieejama visām vadošajām iestādēm. To izveidoja 2022. gada martā, un tajā ir iekļautas Komisijas atbildes uz dalībvalstu jautājumiem par ES kohēzijas politikas finansējuma izmantošanu un par *CARE* noteikumiem migrācijas problēmu risināšanai. Tajā arī sniegta informācija par galvenajiem tematiem, piemēram, izdevumu attiecināmību un vienības izmaksu izmantošanu.
- Komisija organizēja divus tīmekļseminārus – vienu 2022. gada maijā par *CARE* noteikumiem un vienības izmaksu izmantošanu un otru 2022. gada jūlijā par projektu pārvaldību kohēzijas politikas jomā saistībā ar publisko iepirkumu un izmaksu pieaugumu.
- Komisijas ģeogrāfiskās nodaļas uzturēja ciešus kontaktus ar dalībvalstīm, lai apspriestu, kā ES finansējumu varētu izmantot jaunu vajadzību apmierināšanai.
- Komisija 2022. gada jūnijā nāca klajā ar paziņojumu, kurā izklāstīti norādījumi par bēgļu piekļuvi darba tirgum, profesionālajai izglītībai un mācībām un pieaugušo izglītībai¹⁹. Norādījumu pamatā bija kara pirmajos mēnešos, kā arī 2015.–2016. gada migrācijas krīzē gūtā pieredze un labas prakses piemēri.

Komisijas sniegtais atbalsts bija līdzīgs pieejai, ko tā izmantoja saistībā ar investīciju iniciatīvām reaģēšanai uz koronavīrusu (*CRII/CRII+* regulas), un tā balstījās uz šo pieredzi²⁰.

67 Mūsu revidētās vadošās iestādes Bulgārijā, Vācijā un Polijā uzskatīja, ka Komisijas sniegtie norādījumi ir noderīgi (sk. *iepriekšējo* punktu). Itālijas vadošās iestādes neizmantoja norādījumus, bet rīkoja ar Komisiju divpusējas diskusijas par *CARE*, lai iegūtu vajadzīgo informāciju. Visas mūsu revidētās vadošās iestādes uzsvēra labo sadarbību ar Komisijas ģeogrāfiskajām nodaļām, kuras ātri reaģēja uz to pieprasījumiem un jautājumiem.

¹⁹ C(2022) 4050 final.

²⁰ Par šo aspektu ziņojām *Īpašajā ziņojumā 02/23*.

68 Arī vadošās iestādes, kuras atbildēja uz mūsu aptaujas jautājumiem, pozitīvi vērtēja Komisijas atbalstu. Aptuveni 90 % respondentu, kas puda viedokli, uzskatīja, ka CARE jautājumu un atbilžu datubāze, sadarbība ar ģeogrāfiskajām nodaļām un tīmekļsemināri ir bijuši noderīgi.

Nepilnīga informācija par CARE ierobežo tā efektivitātes novērtēšanu

69 CARE regulās nav noteiktas īpašas uzraudzības un ziņošanas prasības attiecībā uz CARE izmantošanu, jo mērķis bija pielāgot esošos kohēzijas politikas noteikumus, nevis palielināt administratīvo slogu dalībvalstīm.

70 Komisijas veiktā uzraudzība liecina, ka 46 no 388 programmām 2014.–2020. gada plānošanas periodā tika grozītas nolūkā risināt migrācijas problēmas. Tomēr grozītās programmas nav vienīgās programmas, kas piešķir finansējumu bēgļu atbalstam. Citas programmas būtu varējušas atbalstīt bēgļus bez jebkādiem grozījumiem, piemēram, mūsu revidētā ESF programma Lacio. Tomēr Komisijas veiktā uzraudzība to neatspoguļoja pilnībā.

71 Tāpat ar Komisijas veikto uzraudzību nav iespējams izsekot bēgļu atbalstam piešķirtā finansējuma kopsummai. Tas tā bija arī gadījumos, kad programma netika grozīta vai kad programmas grozījumā bēgļi tika iekļauti kā daļa no jau esošas darbību mērķgrupas. Pēdējā gadījumā nav arī iespējams noskaidrot, cik liels finansējums tika novirzīts tieši bēgļiem.

72 Līdz ar to Komisijai nav konkrētu datu par to programmu skaitu, no kurām sniedz atbalstu bēgļiem, vai par piešķirto finansējumu. Šāda informācija būtu vajadzīga, lai varētu gūt priekšstatu par to, kā tiek izmantots CARE mehānisms, proti, elastības mehānisms, nevis jauns instruments, kura izveides mērķis būtu finansēt palīdzību bēgļiem (sk. 10., 12. un 69. punktu). Komisijai ir pieejami pietiekami dati tikai gadījumos, kad finansējums piešķirts iniciatīvai īpašā CARE prioritātes virzienā. Turklāt Komisijas rīcībā ir tikai ierobežoti dati par to, kā izmanto konkrētus CARE pasākumus (sk. [IV pielikumu](#)).

73 Kohēzijas programmās īstenošanas uzraudzībai izmanto kopējos un konkrētām programmām paredzētus rādītājus. Kopējie rādītāji ir noteikti attiecīgā fonda regulā un ļauj Komisijai apkopot tiešos rezultātus un koprezultātus ES līmenī. Konkrētai programmai paredzētos rādītājus nosaka vadošās iestādes programmas līmenī, un tie neļauj apkopot datus ES līmenī.

74 Kopējie rādītāji atsevišķi nenodala bēgļiem sniegto atbalstu. Tāpēc pieejamā informācija neļauj Komisijai novērtēt iesaistīto ES finansējumu.

75 Viens no *CARE* mehānisma ieviestajiem vienkāršošanas pasākumiem ietvēra ESF ziņošanas pienākumu samazināšanu saistībā ar dalībnieku datiem (sk. [1. tabulu](#)). Programmās, ar kurām izveidoja īpašu prioritāro virzienu to darbību atbalstam, ar kurām risina migrācijas problēmas, tika izmantoti divi kopīgi tiešo rezultātu rādītāji nolūkā savākt informētas aplēses par to cilvēku skaitu, kuriem piešķirta pagaidu aizsardzība un kuri saņēmuši atbalstu: kopējais atbalstīto cilvēku skaits un to cilvēku skaits, kas jaunāki par 18 gadiem. Komisija mums norādīja, ka šī vienkāršošana tiek piemērota 24 programmās un ka šo programmu gada īstenošanas ziņojumos ir jāiekļauj sasniegtās vērtības.

76 Programmām, kuras atbalsta bēgļus jau esošā prioritārā virziena ietvaros, Komisija ieteica konkrētu programmas rādītāju “kopējais to dalībnieku skaits, kuriem pēc bēgšanas no kara piešķirta pagaidu aizsardzība” papildus obligātajiem kopējiem rādītājiem. Komisijas dati liecina, ka šis rādītājs ir iekļauts septiņās programmās (piecās Polijā, vienā Bulgārijā un vienā Portugālē). Tā kā šo rādītāju izmantoja ļoti reti, datus nevar apkopot ES līmenī.

77 *CARE* īpašie rādītāji ir tiešo rezultātu rādītāji, t. i., tie sniedz informāciju par atbalstīto bēgļu skaitu. Tie nav koprezultātu rādītāji, kas palīdzētu uzraudzīt palīdzības efektivitāti. Dažos no mūsu revidētajiem projektiem (sk. [61. punktu](#)) koprezultātu rādītāji bija iekļauti. Tomēr, tā kā tie nebija obligāti ES līmenī, ar kohēzijas politikas finansējumu, tostarp *REACT-EU* resursiem, sasniegtos koprezultātus nevar novērtēt.

78 Noteikumi neparedz īpašu *CARE* izvērtējumu. Tomēr 2014.–2020. gada *ex post* novērtējumā par kohēzijas politikas fondiem Komisija savos pētījumos par šajā periodā izmantoto krīzes novēršanas instrumentu efektivitāti ir iekļāvusi *CARE*. Pētījumos tiks skatīti dažādie krīzes reaģēšanas instrumentu veidi un novērtēts to pamatojums, efektivitāte un atbilstība. Tomēr visaptveroša pārskata trūkums par atbalstu migrācijas problēmu risināšanai, kā arī ierobežoti pieejamie dati par *CARE* pasākumu izmantošanu ierobežos šādu novērtējumu.

Komisija ir piekritusi analizēt, cik piemēroti ir izmantot kohēzijas politiku kā budžeta pasākumu reaģēšanai uz krīzi

79 Kohēzijas politika ir bieži izmantota, lai īstermiņā reaģētu uz krīzēm, piemēram, 2015. gada bēgļu krīzi vai Covid-19. Īpašajā ziņojumā par kohēzijas politikas noteikumu pielāgošanu, lai reaģētu uz Covid-19 pandēmiju²¹, jau norādījām, ka 2021.–2027. gada kohēzijas politikas noteikumi nodrošina papildu elastību krīzes laikā. Tas ļauj Komisijai reaģēt ārkārtas situācijās, pieņemot īstenošanas aktus par konkrētu pagaidu pasākumu ieviešanu. Šie noteikumi arī paredz lielāku elastību attiecībā uz līdzekļu pārvietošanu starp ERAF, ESF+ un KF un plašākas iespējas īstenot darbības dažādos plānošanas periodos, lai novērstu ar krīzi saistītos iespējamus kavējumus.

80 Tomēr pastāv risks, ka atkārtota kohēzijas politikas izmantošana krīžu pārvarēšanai var ietekmēt tās galveno stratēģisko mērķi, proti, stiprināt Eiropas reģionu ekonomisko un sociālo kohēziju. Šo risku uzsvēra arī desmit dalībvalstis kopīgā paziņojumā ES komisāru grupai²², kā arī vairākas vadošās iestādes, kas atbildēja uz mūsu aptaujas jautājumiem (pa vienai no šādām dalībvalstīm: Vācija, Francija, Nīderlande un Austrija). Šis risks tika aplūkots iepriekš minētajā īpašajā ziņojumā, un savā atbildē Komisija pieņēma mūsu ieteikumu analizēt to, kā politikas kā īstermiņa budžeta instrumenta izmantošana reaģēšanai uz krīzi ietekmē tās ilgtermiņa mērķus. Analīzes nolūks ir iegūtās atziņas izmantot politikas priekšlikumu sagatavošanā.

²¹ Īpašais ziņojums 02/2023.

²² Bulgārijas, Horvātijas, Čehijas Republikas, Igaunijas, Ungārijas, Latvijas, Lietuvas, Polijas, Rumānijas un Slovākijas [kopīgs paziņojums](#) par vajadzībām un problēmām, ko radījusi šī iepriekš nepieredzētā mēroga humānā migrācija Eiropas Savienības virzienā, un kohēzijas politikas atbildes pasākumiem, kas paredzēti Krievijas iebrukuma Ukrainā seku novēršanai.

Secinājumi un ieteikumi

81 Mūsu vispārējais secinājums ir tāds, ka *CARE* palīdzēja dalībvalstīm izmantot pieejamo kohēzijas politikas finansējumu, lai risinātu migrācijas problēmas un bēgļu vajadzības, ko izraisījis agresijas karš pret Ukrainu. Šīs summas bija mazas salīdzinājumā ar bēgļiem paredzētajiem valsts līdzekļiem, kā arī ar ES kohēzijas politikas fondiem kopumā. *CARE* piedāvātie pasākumi ir ļāvuši elastīgi un ātri pārdalīt finansējumu mūsu revidētajās programmās, taču trūkst konkrētu ar *CARE* saistītu datu un uzraudzības par iztērētajiem līdzekļiem. Tas, visticamāk, kavēs gaidāmo izvērtējumu par kohēzijas politikas fondu izmantošanu krīžu pārvarēšanai. Tas varētu ietekmēt arī *CARE* efektivitātes turpmākus novērtējumus.

82 Mūsu revidētajās programmās tika izmantoti vairāki *CARE* pasākumi. Vadošās iestādes uzskatīja, ka *CARE* mehānisms ir noderīgs un nodrošina elastību, likviditāti un vienkāršošanu, kas tām vajadzīgas, lai ātri reaģētu uz krīzi. Tas arī zināmā mērā palīdzēja mazināt slogu valstu budžetiem. *CARE* pasākumu izmantošana un to apmērs starp vadošajām iestādēm ievērojami atšķiras, jo krīze visas dalībvalstis neietekmēja vienādi. Turklāt plānošanas perioda beigās bija pieejams salīdzinoši neliels kohēzijas politikas finansējums, tostarp *REACT-EU* resursi, salīdzinājumā ar visas sniegtās palīdzības kopējo vērtību (sk. 21.–32. punktu).

83 Mēs konstatējam, ka vadošās iestādes, pārdalot finansējumu, saskārās ar konkrētām problēmām, piemēram, nepietiekamu informāciju par bēgļu plūsmām vai krīzes izraisīto nestabilo politisko un ekonomisko situāciju. 2021.–2027. gada plānošanas periodā bēgļiem no Ukrainas sniegtais atbalsts ir daļa no vispārējā atbalsta trešo valstu valstspiederīgajiem. Atbalsts tika plānots pēc bēgļu vajadzību analīzes un bieži bija daļa no dalībvalstu vispārējās reakcijas uz krīzi (sk. 36.–45. punktu).

84 Visi mūsu revidētie projekti tika atlasīti un īstenoti ātri, bet dažu konkursa procedūrās atlasīto projektu apguve bija neliela. Projekti bija izstrādāti atbilstīgi dalībnieku vajadzībām un pieejamībai, taču nebija iespējams novērtēt palīdzības vispārējo efektivitāti, jo to vērtēja tikai trijos no mūsu revidētajiem projektiem. Tomēr daži iztaujātie dalībnieki norādīja, ka projekti bija noderīgi un uzlaboja viņu situāciju (sk. 47.–63. punktu).

85 Lielākā daļa vadošo iestāžu, kas atbildēja uz mūsu aptaujas jautājumiem, norādīja, ka Komisijas atbalsts ES kohēzijas politikas fondu un *CARE* izmantošanai migrācijas problēmu risināšanai ir noderīgs. Tās uzskata, ka Komisijas palīdzība bija savlaicīga un piemērota (sk. 66.–68. punktu).

86 Mēs konstatējam, ka kohēzijas politikas fondu uzraudzības vispārējā kārtība neaptver visus aspektus, kas saistīti ar atbalstu migrācijas problēmu risināšanai un *CARE* izmantošanu. Tas ir tāpēc, ka:

- Komisijai nav visaptveroša pārskata par programmām un summām, kas piešķirtas saskaņā ar *CARE*;
- Komisijas rīcībā ir tikai ierobežoti dati par to, kā programmās izmanto konkrētus *CARE* pasākumus;
- ne visi Komisijas ieviestie *CARE* īpašie rādītāji ir obligāti, tāpēc dalībvalstis ziņo nepilnīgus datus. Tas nozīmē, ka pastāv risks, ka Komisija nespēs jēgpilni apkopot datus ES līmenī.

Tā rezultātā būs daži ierobežojumi saistībā ar *CARE* efektivitātes plānoto novērtējumu, kas jāveic Komisijas 2014.–2020. gada kohēzijas politikas fondu *ex post* novērtējuma ietvaros (sk. [69.](#)–[78.](#) punktu).

87 2021.–2027. gada kohēzijas politikas noteikumi sniedz papildu elastību krīzes laikā, un tiem būtu jāļauj Komisijai ātrāk reaģēt ārkārtas situācijās. Tomēr pastāv arī risks, ka atkārtota kohēzijas politikas izmantošana krīžu pārvarēšanai var ietekmēt tās galveno stratēģisko mērķi, proti, stiprināt Eiropas reģionu ekonomisko un sociālo kohēziju. Mēs iepriekš esam ieteikuši Komisijai analizēt, cik piemēroti ir izmantot kohēzijas politiku kā budžeta instrumentu reaģēšanai uz krīzi, un tā šo ieteikumu pieņēma (sk. [79.](#) un [80.](#) punktu).

Ieteikums. Ieviest piemērotu sistēmu ar krīzi saistītu pasākumu vai grozījumu efektivitātes uzraudzībai

Mēs iesakām Komisijai, ja tā gatavos priekšlikumus jauniem ar krīzi saistītiem pasākumiem vai grozījumiem, nodrošināt, ka tiek ieviesta piemērota uzraudzības sistēma ar nepieciešamajiem datiem efektivitātes novērtēšanai. Tas palīdzētu uzlabot arī turpmākas shēmas.

Ieviešanas mērķtermiņš: kad tiek gatavoti nākamie ar krīzi saistītie pasākumi vai grozījumi

Šo ziņojumu 2025. gada 8. janvārī Luksemburgā pieņēma II apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas locekle *Annemie Turtelboom*.

Revīzijas palātas vārdā —

Tony Murphy
priekšsēdētājs

Pielikumi

I pielikums. No ES fondiem līdzfinansēto attiecināmo darbību piemēri

AMIF	EAŅVP	ESF*	PIRMĀ UZŅĒMŠANA UN TĪLĪTĒJA PALĪDZĪBA
☒	☒	☒	Atbalsts pie robežas vai tās tuvumā: pārtika, nepārtikas preces un pamata materiālā palīdzība
☒		☒	Transporta pakalpojumi no robežas līdz pirmajai uzņemšanai
☒	☒	☒	Tūlītēja veselības aprūpe un psiholoģiskā palīdzība
☒	☒	☒	Patēriņa preces (personīgās higiēnas līdzekļi, farmaceitiskie produkti, gultas u. c.)
☒		☒	Tūlītēja informācija par tiesībām un procedūrām (administratīvais atbalsts)
☒		☒	Rakstiskās un mutiskās tulkošanas pakalpojumi
☒	☒	☒	Īpaša materiālā palīdzība bērnu aprīkojumam un personām ar invaliditāti
AMIF	EAŅVP	ESF/ERAF	UZŅĒMŠANA UN INTEGRĀCIJA
☒		☒	Izmitināšana
☒		☒	Transporta pakalpojumi uz nākamo uzņemšanas vietu (vietējo/reģionālo un/vai izmitināšanas vietu, vai uz citām uzņēmējvalstīm)
	☒	☒	Pārtika un pamata materiālā palīdzība
☒		☒	Valodu kursi (un dienas aprūpes atbalsts valodu kursu laikā)
☒		☒	Pilsoniskā ievirze un mijiedarbība ar uzņēmējvalsts sabiedrību
☒		☒	Informācijas pakas / informācijas pakalpojumi
		☒	Tādu darbinieku mācības un pieņemšana darbā, kuri strādā ar bēgļiem
	☒	☒	Vietējo un citu iestāžu spēju veidošana; platformas pilsoniskās sabiedrības ieguldījuma organizēšanai; atbalsts integrētu pakalpojumu tīklu un partnerību izveidei; atbalsts NVO un pilsoņu iniciatīvām; personāla izmaksas integrācijas pasākumu organizēšanai.
AMIF	EAŅVP	ESF/ERAF	ATBALSTA IEKĻAUŠANA ILGTERMIŅA INTEGRĀCIJAI UZŅĒMĒJVALSTS SABIEDRĪBĀ
☒		☒	Pieklūve nenošķirti pamatpakalpojumiem (sociālā iekļaušana un veselība), jo īpaši attiecībā uz neaizsargātām grupām Pieklūve dienas aprūpes pakalpojumiem, jo īpaši tas attiecas uz bērniem un personām ar invaliditāti; papildu atbalsts, piemēram, tulkošana un tulkis;
		☒	infrastruktūras attīstība (būvniecība/atjaunošana/paplašināšana) un saistītais aprīkojums sociālo pakalpojumu, veselības aprūpes, bērnu aprūpes, sabiedriskā transporta jomā.
		☒	Pieklūve nenošķirtam mājoklim Sociālo mājokļu, kas pielāgoti personu ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēku u. c. vajadzībām, atjaunošana/būvniecība/iegāde.
		☒	Pieklūve nenošķirtam darba tirgum Darba tirgus aktivizēšanas pasākumi (tostarp profesionālā izglītība, mācības, mentorēšana, konsultācijas); darbam nepieciešamo valodas prasmju apmācība; palīdzība un atbalsts jaunizveidotiem uzņēmumiem; pieklūve mikrofinansējuma palīdzībai;
		☒	infrastruktūras attīstība un ar to saistītais aprīkojums, uzlabojot piekļuvi darba tirgus iestādēm, valsts nodarbinātības dienestiem, profesionālo mācību iestādēm, uzņēmumu inkubatoriem, sabiedriskajam transportam.
		☒	Pieklūve nenošķirtai izglītībai Koriģējošās klases, iekļaujoša izglītība, papildu skolas vietu izveide (infrastruktūra un saistītais aprīkojums piekļuves atvieglošanai);
		☒	infrastruktūras attīstība un ar to saistītais aprīkojums attiecībā uz visiem izglītības līmeņiem, tostarp IKT un sabiedriskais transports piekļuves atvieglošanai;
		☒	pieklūve skolotāju un darbinieku mācības un pieņemšana darbā; bērnu izglītības vajadzību novērtējums; prasmju attīstības programma.
☒		☒	Diskriminācijas novēršanas pasākumi, piemēram, mācības un kopienas veidošana

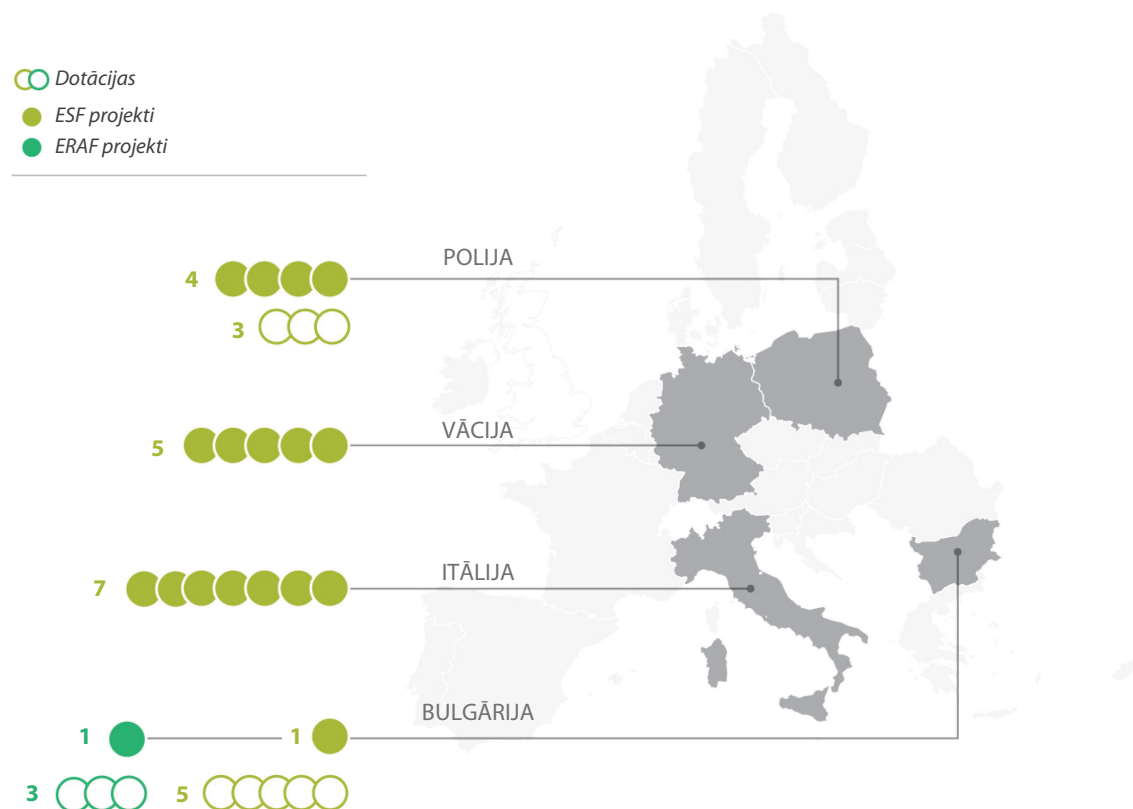
*ESF var sniegt atbalstu pirmās uzņemšanas un tūlītējās palīdzības pasākumiem, ja vien tos izmanto pārvietoto personu integrācijai darba tirgū.

Avots: ERP, pamatojoties uz Komisijas norādījumiem.

II pielikums. Informācija par revidētajiem projektiem

Attēlā ir parādītas revīzijai atlasītās dalībvalstis un projekti. Tabulā sniegta detalizēta informācija par revidētajiem projektiem.

Revīzijai atlasītās dalībvalstis un projekti

Avots: ERP.

ESF/ERAF līdzfinansēti projekti. Summas norādītas tabulā.

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Bulgārija	1. projekts	14.7.2022.– 14.12.2023. (projekts ar atpakaļejošu spēku finansē darbības, kas norisinājās no 24.2.2022. līdz 30.4.2022.)	Bez konkursa	Pirmā uzņemšana	30 246 881	Izmitināšana. Nodrošināt pirmo uzņemšanu un tūlītēju palīdzību bēgļiem, kas ierodas Bulgārijā, tostarp nakšņošanu, brokastis un siltas maltītes.	Plānots: atbalstīt 42 000 cilvēku, no kuriem 16 800 jaunāki par 18 gadiem. Sasniegts: atbalstīti 58 302 cilvēki, no kuriem 24 647 bija jaunāki par 18 gadiem.
Bulgārija	1. projekts – 1. dotācija	3.3.2022.– 30.4.2022.	Bez konkursa	Pirmā uzņemšana	282 990	Izmitināšana. Dotācijas saņēmējs ir dzīvokļu un viesnīcas komplekss. Atbalsta saņēmējs sazinājās ar vietējiem karstajiem punktiem, lai darītu zināmu, cik ukraiņu varētu izmitināt.	13 837 naktis un 43 izmitināti cilvēki.
Bulgārija	1. projekts – 2. dotācija	18.3.2022.– 30.4.2022.	Bez konkursa	Pirmā uzņemšana	1 270 397	Izmitināšana. Dotācijas saņēmējs ir viesnīca.	62 117 naktis un 1798 izmitināti cilvēki.
Bulgārija	1. projekts – 3. dotācija	14.4.2022.– 30.4.2022.	Bez konkursa	Pirmā uzņemšana	16 198	Izmitināšana. Dotācijas saņēmējs ir privāts uzņēmums (akciju sabiedrība), kas 100 % apmērā pieder Izglītības ministrijai.	792 naktis un 50 izmitināti cilvēki.

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Bulgārija	2. projekts	1.6.2022.– 30.9.2023.	Bez konkursa	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	5 891 938	Darba tirgus aktivizācijas pasākumi. Ātra integrācija darba tirgū, atmaksājot darba ņēmēju atalgojumu, mentoru atalgojumu, piemaksu par izmitināšanu, darba devēja iemaksas.	Plānots: atbalstīt 9054 cilvēkus, pēc projekta pabeigšanas nodarbināt 4875 cilvēkus. Samazinājums līdz 2500 atbalstītiem cilvēkiem un 1350 cilvēkiem, kas nodarbināti pēc projekta pabeigšanas. Sasniegts: atbalsts piešķirts 3846 cilvēkiem. No tiem 1826 cilvēki pēc projekta pabeigšanas joprojām bija nodarbināti.
Bulgārija	2. projekts – 1. dotācija	25.7.2022.– 25.1.2023.	Konkurss	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	51 438	Sezonas darbs viesnīcā.	49 pieejamas darbvietas, 37 nodarbinātie.
Bulgārija	2. projekts – 2. dotācija	1.7.2022.– 31.12.2022.	Konkurss	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	85 742	Sezonas darbs viesnīcā.	66 pieejamas darbvietas, 60 nodarbinātie.
Bulgārija	2. projekts – 3. dotācija	20.7.2022.– 20.1.2023.	Konkurss	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	8576	Darbs frizētavā.	7 pieejamas darbvietas, 7 nodarbinātie.
Bulgārija	2. projekts – 4. dotācija	18.7.2022.– 18.1.2023.	Konkurss	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	2236	Darbs viesnīcā.	5 pieejamas darbvietas, 1 nodarbinātais.

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Bulgārija	2. projekts – 5. dotācija	25.8.2022.– 25.5.2023.	Konkurss	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	12 180	Darbs NVO, kas palīdz bēgļiem.	13 pieejamas darbvietas, 16 nodarbinātie.
Vācija	1. projekts	1.10.2022.– 31.5.2023.	Konkurss	Otrais posms – Uzņemšana un integrācija	110 455	Pilsoniskā orientācija un mijiedarbība ar uzņēmējvalsts sabiedrību. Izveidot apgabala iestādi, organizēt ekskursijas, sniegt palīdzību cilvēkiem oficiālu iestāžu apmeklējumos, organizēt darbseminārus (mākslas, kultūras, IT prasmju jomā), starpkultūru “kafejnīcas”.	Dotācijas nolīgumā nav iekļauti kvantitatīvi mērķrādītāji. Tiek lēsts, ka kopumā atbalsts tieši vai netieši sasniedza 45 490 cilvēkus (piemēram, ar ierakstiem sociālajos tīklos, avižu rakstiem, pasākumiem u. c.). Konkrētāk: viens dalībnieks tika nodarbināts projektā un turpināja darboties kā brīvprātīgais pēc projekta beigām; 30 dalībnieki saņēma atbalstu konsultācijās ar amatniekiem; dažādos apakšprojektos tieši tika sasniegtas 100 ukraiņietes un 500 ukraiņi; 300 viesiem tika demonstrēta filma “<i>On packed suitcases</i>” pirms tās augšupielādes sociālajos tīklos.

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Vācija	2. projekts	15.10.2022.– 31.3.2023.	Konkurss	Otrais posms — Uzņemšana un integrācija	44 436	Pilsoniskā orientācija un mijiedarbība ar uzņēmējvalsts sabiedrību. Atbalsts ukraiņu sociālekonomiskajai integrācijai sociālo aktivitāšu un individuālu konsultāciju veidā, piemēram, “info kafejnīcā” regulārai informācijas apmaiņai par ikdienas jautājumiem, pilsoniskā ievirze, brīvā laika pavadīšanas iespējas, fotoprojekts.	Dotācijas nolīgumā nav iekļauti kvantitatīvi mērķrādītāji. Informācijas/uzņemšanas “kafejnīcas” katru nedēļu divās vietās, jogas darbnīca, fotoprojekts ar izstādi un turpmāki pasākumi; psiholoģisks atbalsts un konsultācijas.
Vācija	3. projekts	1.3.2022.– 31.3.2023.	Konkurss	Otrais posms — Uzņemšana un integrācija	160 773	A1/A2 līmeņa valodu kursi dažādās vietās (pieci 300 stundu kursi, trīs 150 stundu kursi) ar no 7 līdz 15 dalībniekiem katrā kursā. Citas darbības ietvēra pilsonisko ievirzi, sociālpedagoģisko atbalstu un vajadzības gadījumā citus atbalsta veidus.	Plānots: 88 dalībnieki. Sasniegts: 113 dalībnieki, uzlabotas valodu prasmes.

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Vācija	4. projekts	1.2.2023.– 31.3.2023.	Konkurss	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	37 997	Divi valodu kursi darbam nepieciešamo valodas prasmju apguvei (darbam veselības aprūpes nozarē un bērnu aprūpē) ar darba “ēnošanas” iespēju. Tika piedāvāti papildu pasākumi, bērnu aprūpe un sociāli pedagoģiskais atbalsts.	Plānots: 30 dalībnieki, darba “ēnošana”. Sasniegts: 33 dalībnieki, galvenokārt ukraiņi. 10 darba “ēnošanas” iespējas; 3 dalībnieki ir ieguvuši piekļuvi kvalifikācijas celšanai vai darbam, citi turpināja valodu kursus.
Vācija	5. projekts	1.3.2022.– 28.2.2023.	Bez konkursa	Pirmā uzņemšana	49 000 000	Ukrainas bēgļu izmitināšana uzņemšanas centros federālajā zemē; patēriņa preču nodrošināšana, veselības aprūpe un aprūpe, juridiskā informācija un reģistrācija, nepieciešamie rakstiskās un mutiskās tulkošanas pakalpojumi, darbības bēgļu integrācijai darba tirgū, administratīvais atbalsts un valodu kursi.	Plānots: atbalstīt 150 000 cilvēku, no kuriem 45 000 jaunāki par 18 gadiem. Sasniegts (saskaņā ar atbalsta saņēmēju): 217 075 cilvēki, no kuriem 72 455 bija jaunāki par 18 gadiem. Pēc vadošās iestādes piemērotajām korekcijām: 154 124 cilvēki (nav informācijas par to cilvēku skaitu, kuri jaunāki par 18 gadiem).

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Itālija	1. projekts	1.8.2022.– 31.12.2023.	Konkurss	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	268 376	Projekts bija paredzēts cilvēkiem, kuriem piešķirts pagaidu aizsardzības statuss, un tā mērķis bija paplašināt iespējas, kā sociālajā un darba tirgū iekļaut sievietes un ģimenes ar bērniem no Ukrainas, un veicināt viņu psiholoģisko un fizisko labbūtību. Projekts ietvēra darbības, kas saistītas ar tīkla izveidi Ukrainas iedzīvotāju sociālajai iekļaušanai un iekļaušanai darba tirgū nolūkā labāk apmierināt viņu vajadzības.	Plānots: atbalstīt 150 cilvēkus. Sasniegts: atbalstīti 89 cilvēki. Visaptverošs novērtējums par 139 cilvēkiem ar mērķi noteikt viņu vajadzības un iespējamo iekļaušanu projektā. 25 cilvēki apmeklēja sociāli lingvistiskā atbalsta pasākumus. 45 cilvēki piedalījās lasītprasmesursos (40 % dalībnieku apmeklēja 50 % kursu). 44 cilvēkiem izstrādāts personīgās attīstības plāns. Konsultācijas un atbalsts uzņemšanai izglītības iestādē vai nodarbinātības uzsākšanai. Psiholoģisks atbalsts, izmantojot tīklu šajā teritorijā. Sociāllingvistiska mediācija un atbalsts saistībā ar veselību un bērnu izglītību. Konsultācijas saistībā ar mājokļa atrašanu. Tīklošanās darbības cita starpā ietvēra: nodarbinātības iespēju kartēšanu nodarbinātības aģentūrā atkarībā no dzīvesvietas un sadarbību ar organizācijām nolūkā atrast darba iespējas dažādās nozarēs.

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Itālija	2. projekts	5.7.2022.– 31.12.2023.	Konkurss	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	220 033	Projekta mērķauditorija bija bērni ar vēzi un viņu pavadošie ģimenes locekļi, kuriem bija piešķirta pagaidu aizsardzība. Tā mērķis bija samazināt riskus saistībā ar atstumtību sociālajā un kultūras jomā, izmantojot iekļaušanas un aktīvas līdzdalības pasākumus un raugoties no dzimumu perspektīvas. Projekta mērķis bija arī izzināt jaunus sadarbības veidus starp publisko un privāto sektoru un jaunus veidus, kā sniegt pakalpojumus atbalstāmajiem cilvēkiem, jo īpaši saistībā ar veselības, psiholoģiskajiem un dzimuma aspektiem.	Plānots: atbalstīt 40 cilvēkus. Sasniegts: atbalstīti 78 cilvēki. 180 stundas lasītprasmes kursu kopā 42 cilvēkiem. 360 stundas itāļu valodas kursu kopā 36 cilvēkiem, no kuriem 6 ieguva A2 līmeņa sertifikātu. Izstrādāti 26 personīgās attīstības plāni; sagatavoti 23 CV. 15 ģimenes saņēma psiholoģisku atbalstu. 29 cilvēki saņēma iespēju nodrošināšanas kursus sievietēm un kultūras mediāciju. 66 stundas konsultāciju saistībā ar mājokļa atrašanu. 210 stundas izglītojošu muzikālu pasākumu bērniem. Tīklošanās pasākumi cita starpā ietvēra ciešu sadarbību ar valdības dienestiem, lai palīdzētu dalībniekiem piekļūt sociālo pakalpojumu sistēmai.

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Itālija	3. projekts	5.8.2022.– 31.12.2023.	Konkurss	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	285 310	Projekts bija paredzēts cilvēkiem, kuriem piešķirta pagaidu aizsardzība, jo īpaši sievietēm. Projekta mērķis bija sekmēt sociālo iekļaušanu un iekļaušanu darba tirgū, veicinot individuālu iespēju nodrošināšanu un garantējot psiholoģisku atbalstu. Projekta mērķis bija arī veidot tīklus un dalīties pieredzē ar ieinteresētajām personām, lai definētu uzņemšanas praksi šai konkrētajai iedzīvotāju grupai.	Plānots: atbalstīt 150 cilvēkus. Sasniegts: atbalstīti 92 cilvēki. 40 cilvēki apmeklēja lasītprasmes kursus. 26 cilvēki saņēma psiholoģisku atbalstu. 40 cilvēki saņēma karjeras konsultācijas vai mācības. Trīs kursi ar mērķi veicināt integrāciju darba tirgū. Kursi, kuru kopējais ilgums bija 200 stundas, bija saistīti ar ēdināšanu, drēbniecību un maizes cepšanu. Tīklošanas pasākumi cita starpā ietvēra ceļveža publicēšanu par karjeras konsultācijām un mācībām.

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Itālija	4. projekts	28.6.2023.– 13.7.2023.	Bez konkursa	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	6130	Koriģējošās nodarbības, valodu kursi, ārpuskolas pasākumi. Projektam bija trīs moduļi. Divi moduļi bija vērsti uz sportu, motoriskajām prasmēm un mācīšanos spēlējoties. Viens modulis bija veltīts mākslinieciskajām izpausmēm. Projekta mērķis bija uzlabot socializācijas līmeni un attieksmi pret citiem, kā arī mazināt stresu un trauksmi. Projekta mērķauditorija bija skolēni, kas uzņemti skolā, un tas bija paredzēts ne tikai bēgļiem.	Plānots: trīs 30 stundu moduļi (kopā 90 stundas) un kopā 50 dalībnieki. Sasniegts: īstenots viens 30 stundu modulis, un kopumā piedalījās 17 skolēni, no kuriem astoņi bija ukraiņi. Visi dalībnieki apmeklēja vismaz 75 % no katra moduļa, kurā bija reģistrēti.
Itālija	5. projekts	12.9.2023.– 21.9.2023.	Bez konkursa	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	6491	Projektam bija viens modulis, kura mērķis bija attīstīt lingvistiskās un komunikācijas prasmes itāļu valodā un apgūt mācīšanās stratēģijas. Projekta mērķauditorija bija skolēni, kas uzņemti skolā, un tas bija paredzēts ne tikai bēgļiem.	Plānots: viens 30 stundu modulis un kopā 18 dalībnieki. Sasniegts: viens 30 stundu modulis un kopā 19 dalībnieki, no kuriem septiņi bija ukraiņi. Visi dalībnieki apmeklēja vismaz 75 % moduļa.

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Itālija	6. projekts	12.5.2023.– 31.8.2023.	Bez konkursa	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	84 380	Projektam bija 15 moduļi ar mērķi aptvert dažādus integrācijas aspektus. Tie bija: — trīs itāļu valodas moduļi, — divi moduļi par socializāciju un mācīšanos sportojot, — divi moduļi prasmju attīstīšanai saistībā ar īpašu profesionālo apmācību, piemēram, ēdiena gatavošanu, amatniecību un arodu, — astoņi moduļi pamatprasmju attīstīšanai mūžizglītībā, piemēram, aktīvs pilsoniskums, kultūras izpratne un mākslinieciskā izpausme, kā arī zinātniskās un tehnoloģiskās prasmes. Projekta mērķauditorija bija skolēni (vecāki par 16 gadiem), kas uzņemti skolā, un tas bija paredzēts ne tikai bēgļiem.	Plānots: 15 moduļi, katrs 30 stundu ilgs (kopā 450 stundas), un kopā 252 dalībnieki. Sasniegts: 15 moduļi (kopā 450 stundas) un kopā 339 dalībnieki, no kuriem 57 bija ukraiņi. Kopumā aptuveni 77 % dalībnieku apmeklēja vismaz 75 % no katra moduļa, kurā bija reģistrēti.

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Itālija	7. projekts	14.6.2023.– 21.9.2023.	Bez konkursa	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	54 090	Projektam bija 12 moduļi ar mērķi aptvert dažādus integrācijas aspektus. Tie bija: — trīs itāļu valodas moduļi, — divi moduļi par veselību un labbūtību, — trīs moduļi par karjeras konsultācijām un piekļuvi pakalpojumiem, — četri moduļi par aktīvu pilsoniskumu un integrāciju. Projekta mērķauditorija bija skolēni (vecāki par 16 gadiem), kas uzņemti skolā, un tas bija paredzēts ne tikai bēgļiem.	Plānots: 12 moduļi, katrs 30 stundu ilgs (kopā 360 stundas), un kopā 180 dalībnieki. Sasniegts: 15 moduļi (kopā 300 stundas) un kopā 216 dalībnieki, no kuriem 73 bija ukraiņi. Kopumā aptuveni 68 % dalībnieku apmeklēja vismaz 75 % no katra moduļa, kurā bija reģistrēti.
Polija	1. projekts	1.10.2022.– 31.10.2023.	Bez konkursa	Nav konkrēti paredzēts cilvēkiem, kuri bēg no Ukrainas	2 735 635	Darba tirgus aktivizēšanas pasākumi un profesionālā izglītība un apmācība. Projekta mērķis bija atbalstīt 1500 jauniešus vecumā no 15 līdz 20 gadiem tādu kvalifikāciju ieguvē vai kompetenču apguvē, kas ir aktuālas darba tirgū, neatkarīgi no valstspiederības.	Plānots: 1500 cilvēki vecumā no 15 līdz 20 gadiem (671 sieviete un 829 vīrieši). Sasniegts: 1455 cilvēki (659 sievietes un 796 vīrieši).

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Polija	2. projekts	1.1.2019.– 31.12.2023.	Bez konkursa	Nav konkrēti paredzēts cilvēkiem, kuri bēg no Ukrainas	2 420 934 (projekta summa palielināta saskaņā ar CARE)	Uzlabot medicīnas iestāžu pieejamību, lai tās pielāgotu pacientiem ar īpašām vajadzībām, tostarp personu ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēku vajadzībām, neatkarīgi no valstspiederības.	5 papildu slimnīcas (plānots un sasniegts).
Polija	3. projekts	1.6.2022.– 31.12.2022.	Bez konkursa	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	215 330	B1 un B2 līmeņa poļu valodas kursi skolotājiem no Ukrainas kopā ar apmācību, kas aptver Polijas izglītības sistēmas organizāciju un pārvaldi. Tika piedāvāta arī izmitināšana, ēdināšana un bērnu aprūpe dalībnieku bērniem, kamēr kurss norisinājās klātienē.	Plānots: hibrīdkurss (kopā 390 stundas) 140 dalībniekiem. Sasniegts: 390 stundu kurss, no kurām 374 stundas bija tiešsaistē. Projektā piedalījās 133 dalībnieki (124 sievietes un 9 vīrieši), tostarp 21 bērns. — 101 cilvēks pabeidza intensīvos poļu valodas kursus skolotājiem, 20 dalībnieki piedalījās arī padziļinātā e-mācību kursā; — 88 cilvēki saņēma konsultācijas ar atbalsta tīkla starpniecību.

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Polija	4. projekts	1.9.2022.– 31.10.2023.	Bez konkursa	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	6 082 192	Projekts ar 81 dotāciju, tajā skaitā 63 bija paredzētas NVO un 18 – vietējām pašvaldībām nolūkā: — organizēt pasākumus, kuru mērķis ir migrantu sociālā integrācija vietējā kopienā, tostarp: dzīves un aprūpes atbalsts, bērnu, vecāka gadagājuma cilvēku un personu ar invaliditāti dienas aprūpe, profesionālie un valodu kursi, tulkojumi, karjeras konsultācijas un juridiskā un psiholoģiskā palīdzība; — apmācīt dotāciju saņēmēju darbiniekus un brīvprātīgos, kuri strādā ar bēgļiem.	Plānots: — atbalstīt 1850 Ukrainas pilsoņus (1610 sievietes un 240 vīriešus), tostarp 160 bērnus (80 meitenes un 80 zēnus); — mācības 50 darbiniekiem un brīvprātīgajiem, kuri palīdz tiem ukraiņiem, kas pēc 2022. gada 24. februāra kara dēļ ieradās Pomerānijā. Sasniegts: — 3417 dalībnieki (2508 sievietes, 909 vīrieši), no kuriem 1447 bija bērni (790 meitenes, 657 zēni); — mācības 202 darbiniekiem un brīvprātīgajiem (165 sievietes, 37 vīrieši). 81 % cilvēku ar invaliditāti (136 sievietes un 90 vīrieši) sasniedza sociālās efektivitātes rādītāju. Visi dotāciju saņēmēji sasniedza plānoto sociālās efektivitātes rādītāju attiecībā uz cilvēkiem ar invaliditāti un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem cilvēkiem, t. i., vismaz 34 %.

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Polija	4. projekts – 1. dotācija	1.9.2022.– 28.2.2023.	Konkurss	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	59 132	Attiecībā uz ukraiņiem: psiholoģiskā palīdzība, juridiskās konsultācijas, darbsemināri (izglītība, uzņēmējdarbība), ekskursijas. Attiecībā uz brīvprātīgajiem: darbsemināri par darbu multikulturālā vidē.	Plānots: 30 ukraiņi un 20 brīvprātīgie. Sasniegts: — 30 dalībnieki no Ukrainas ar pagaidu aizsardzību (28 sievietes un 2 vīrieši); — 20 apmācīti brīvprātīgie (12 sievietes un 8 vīrieši). Sociālās efektivitātes rādītājs: 100 %. Saskaņā ar aptauju, ko dalībnieki aizpildīja pēc dalības dotācijas pasākumos, projekts uzlaboja viņu situāciju. Divu dalībnieku veselības stāvoklis ievērojami uzlabojās. Seši no viņiem sāka strādāt projekta laikā vai izveidoja paši savu MVU, pateicoties dalībai projektā.
Polija	4. projekts – 2. dotācija	1.12.2022.– 31.5.2023.	Konkurss	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	66 025	Psiholoģiskā palīdzība, juridiskās konsultācijas, darbsemināri (izglītība, pašpalīdzības kultūra, joga), profesionālie kursi, poļu valodas kursi, karjeras konsultācijas, pārtikas un higiēnas produktu pakas katram dalībniekam projekta beigās.	Plānots: 30 dalībnieki. Sasniegts: 30 dalībnieki no Ukrainas ar pagaidu aizsardzību: 24 sievietes (divas ar invaliditāti), 6 vīrieši. Sociālās efektivitātes rādītājs: 100 % visiem dalībniekiem.

Dalībvalsts	Projekts/dotācija	Īstenošanas periods	Atlases procedūra	Projekta veids	Summa EUR	Apraksts	Tiešie rezultāti / koprezultāti
Polija	4. projekts – 3. dotācija	1.9.2022.– 31.8.2023.	Konkurss	Atbalsta iekļaušana ilgtermiņa integrācijai uzņēmējvalstī	219 751	Attiecībā uz ukraiņiem: ekskursijas, integrācijas pasākumi, nometnes bērniem, skolas izglītība bērniem, darbsemināri, brīvprātīgais darbs, sociālās aktivitātes, poļu valodas kursi. Attiecībā uz darbiniekiem un brīvprātīgajiem: mācības.	Plānots: 154 dalībnieki, 10 darbinieki un brīvprātīgie. Sasniegts: 154 dalībnieki no Ukrainas ar pagaidu aizsardzību: 114 sievietes un 40 vīrieši, no kuriem 71 bija bērns (48 meitenes un 23 zēni); 10 apmācīti darbinieki un brīvprātīgie (9 sievietes un 1 vīrietis). Sociālās efektivitātes rādītājs: 88 % cilvēkiem ar invaliditāti, 92 % pārējiem dalībniekiem.

III pielikums. Detalizēta informācija par mūsu aptauju

Mūsu aptauja ietvēra sešas daļas.

- a) Pamatinformācija: šī daļa attiecās uz informāciju par vadošajām iestādēm, izcelsmes dalībvalstīm, pārvaldītajām programmām un kohēzijas politikas fondiem.
- b) *CARE* pasākumu izmantošana 2014.–2020. gada plānošanas periodā: mēs jautājām par bēgļiem piešķirto valsts un Eiropas kohēzijas politikas finansējumu, izmantotajiem *CARE* pasākumiem, iemesliem to neizmantošanai, katra *CARE* pasākuma lietderību, finansētajiem bēgļu atbalsta pasākumiem un problēmām *CARE* īstenošanā. Šajā daļā bija iekļauti jautājumi ar vairākiem atbilžu variantiem, un respondenti varēja izvēlēties vairākas atbildes.
- c) *CARE* pasākumu izmantošana 2021.–2027. gada plānošanas periodā: šajā iedaļā bija iekļauti jautājumi par summām, kas plānotas, lai atbalstītu trešo valstu valstspiederīgo un jo īpaši bēgļu integrāciju, izmantotajiem *CARE* pasākumiem, iemesliem to neizmantošanai un citām elastības iespējām, kas varētu būt noderīgas, lai atbalstītu trešo valstu valstspiederīgo un jo īpaši bēgļu integrāciju. Šajā iedaļā bija iekļauti jautājumi ar vairākiem atbilžu variantiem, un respondenti varēja izvēlēties vairākas atbildes.
- d) Gūtā pieredze: mēs jautājām par iepriekšējo migrācijas krīzi vai trešo valstu valstspiederīgo integrācijas pieredzes izmantošanu Ukrainas krīzes laikā abos plānošanas periodos, kā arī par respondentu iepriekšējās pieredzes apmaiņu ar citām dalībvalstīm vai vadošajām iestādēm.
- e) Komisijas loma: mēs jautājām, cik noderīgs ir Komisijas sniegtais atbalsts *CARE* īstenošanā.
- f) Citas piezīmes: šajā iedaļā respondenti varēja sniegt papildu komentārus par kohēzijas politikas fondu izmantošanu bēgļu un *CARE* pasākumu atbalstam.

IV pielikums. CARE pasākumu izmantošana un to finansiālā ietekme

 Likviditāte	100 % līdzfinansējuma likme maksājumu pieteikumiem, kas iesniegti laikposmā no 2021. gada 1. jūlija līdz 2022. gada 30. jūnijam	Saskaņā ar Komisijas datiem aptuveni 40 % no 2014.–2020. gada kohēzijas politikas programmām izvēlējās 100 % līdzfinansējuma likmi un papildus ierastajam līdzfinansējumam pieprasīja ES finansējumu vēl 6,7 miljardu EUR apmērā. Šo pasākumu izmantoja piecas no astoņām mūsu revidētajām programmām. 37 % mūsu aptaujas respondentu norādīja, ka ir izmantojuši šo pasākumu.
	Palielināta 2021. gada REACT-EU piešķiruma sākotnējā priekšfinansējuma likme	2022. gada aprīlī dalībvalstis varēja izmantot palielinātu sākotnējā priekšfinansējuma likmi 2021. gada REACT-EU piešķirumam aptuveni 3,5 miljardu EUR apmērā.
	Palielināta priekšfinansējuma likme 2021.–2027. gada piešķirumam, kas izmaksāts 2022. un 2023. gadā	2021.–2027. gada ERAF, KF un ESF+ programmas 2022. un 2023. gadā varēja saņemt papildu priekšfinansējumu 0,5 % apmērā. Tas veidoja aptuveni 3,5 miljardus EUR.
	Līdzfinansējuma likme līdz 100 % īpašam prioritārajam virzienam, kas izveidots nolūkā veicināt trešo valstu valstspiederīgo sociālekonomisko integrāciju, tostarp tiem virzieniem, kas izveidoti CARE šķērsfinansēšanas rezultātā	Desmit no 24 programmām, kuras izveidoja īpašu prioritāro virzienu, izmantoja līdzfinansējuma likmi līdz pat 100 %. Vēl deviņas programmas izmantoja 100 % līdzfinansējuma likmi attiecībā uz REACT-EU finansējumu. Četrās no astoņām revidētajām programmām tika izveidots īpašs prioritārais virziens. Trīs valstis izmantoja 100 % līdzfinansējuma likmi, jo tās saņēma REACT-EU finansējumu, savukārt viena valsts atteicās piemērot augstāku līdzfinansējuma likmi. 11 % mūsu aptaujas respondentu norādīja, ka ir izmantojuši šo pasākumu.
 Attiecināmība	Izdevumu un projektu attiecināmība ar atpakaļejošu spēku līdz 2022. gada 24. februārim	Komisijai nav datu, jo vadošajām iestādēm nav pienākuma Komisijai tos paziņot. Šo pasākumu izmantoja četrās no astoņām revidētajām programmām un seši no 18 revidētajiem projektiem. 15 % un 13 % mūsu aptaujas respondentu norādīja, ka izmantojuši attiecīgi izdevumu un projektu attiecināmību ar atpakaļejošu spēku.
 Elastība	CARE šķērsfinansēšana starp ERAF, ESF un KF	Komisijas dati rāda, ka 11 programmas izmantoja ERAF finansējumu, lai finansētu ESF tipa darbības, vai otrādi. Desmit programmās no ERAF tika piešķirti aptuveni 403,4 miljoni EUR ESF tipa darbību finansēšanai, savukārt viena programma no ESF piešķīra aptuveni 2,3 miljonus EUR ERAF tipa darbību finansēšanai. Komisija norādīja, ka KF šķērsfinansēšanai netika izmantots. Šķērsfinansēšanas elastība tika izmantota vienā no astoņām mūsu revidētajām programmām. 6 % mūsu aptaujas respondentu norādīja, ka ir izmantojuši elastības iespējas.

	Finanšu piešķirumu vienkāršoti pārvietojumi starp tematiskajiem mērķiem	Vadošās iestādes informē Komisiju, bet Komisija šos datus neapkopo. 8 % mūsu aptaujas respondentu norādīja, ka ir izmantojuši elastības iespējas.
	Vienkāršotas finansēšanas darbības ārpus plānošanas jomas	Komisijai nav datu, jo vadošajām iestādēm nav pienākuma Komisijai tos paziņot. 2 % mūsu aptaujas respondentu norādīja, ka ir izmantojuši elastības iespējas.
	Lielāka elastība starp prioritārajiem virzieniem slēgšanas laikā no 10 % līdz 15 %	Šīs elastības piemērošanas apmērs būs zināms slēgšanas laikā. 25 % aptaujas respondentu norādīja, ka ir plānojuši izmantot elastības iespējas.
	Samazināta robežvērtība pakāpeniski īstenotiem projektiem 2021.–2027. gada periodā	Komisija norādīja, ka dalībvalstīm ir pienākums uzskaitīt pakāpeniski īstenotos projektus to galīgajos īstenošanas ziņojumos, kuri tiek iesniegti kopā ar citiem slēgšanas dokumentiem. Līdz ar to Komisija slēgšanas laikā varētu apzināt pakāpeniski īstenoto projektu skaitu un to finansiālo vērtību.
 Vienkāršošana	Vienības izmaksas, kas saistītas ar to cilvēku pamatvajadzībām un atbalstu, kurām piešķirta pagaidu aizsardzība	Komisijas dati nav visaptveroši. Vienības izmaksas tika izmantotas vienā no astoņām mūsu revidētajām programmām . 7 % mūsu aptaujas respondentu norādīja, ka ir izmantojuši šo pasākumu.
	Vienkāršota programmas grozījumu procedūra pārvietojumiem starp vienu un tā paša prioritārā virziena tematiskajiem mērķiem un 100 % līdzfinansējuma likme	Visām programmām, kuras izvēlējās 100 % līdzfinansējuma likmi un/vai pārvietojušas finanšu piešķirumus starp dažādiem tematiskajiem mērķiem, nebija nepieciešama visas programmas grozījumu procedūra. Pietika ar paziņojumu Komisijai par izmaiņām pēc tam, kad uzraudzības komiteja tās bija apstiprinājusi. 18 % mūsu aptaujas respondentu norādīja, ka ir izmantojuši šo pasākumu.
	Samazināti ESF uzraudzības pienākumi	Visām programmām, kuras izmantoja šķērsfinansējumu un/vai kuras izveidoja īpašu prioritāro virzienu, ko atbalsta ESF, lai risinātu migrācijas problēmas, piemēro atvieglotus ziņošanas pienākumus attiecībā uz ESF rādītājiem.

Avots: ERP.

Saīsinājumi

AMIF: Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds

CARE: kohēzijas rīcība bēgļu atbalstam Eiropā

EAFP: Eiropas atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām

ERAF: Eiropas Reģionālās attīstības fonds

ESF: Eiropas Sociālais fonds

ESF+: Eiropas Sociālais fonds Plus

Eurostat: Eiropas Savienības Statistikas birojs

FAST-CARE: Elastīga palīdzība teritorijām

KF: Kohēzijas fonds

KNR: Kopīgo noteikumu regula

NVO: nevalstiska organizācija

REACT-EU: Atveseļošanas palīdzība kohēzijai un Eiropas teritorijām

Glosārijs

Darbība: projekts, līgums vai darbība, kas ir daļa no darbības programmas un veicina tās mērķu sasniegšanu.

Darbības programma: satvars ES finansētu kohēzijas projektu īstenošanai noteiktā periodā; darbības programmā ir iekļautas prioritātes un mērķi, kas noteikti partnerības nolīgumā starp Komisiju un atsevišķām dalībvalstīm.

Daudz gadu finanšu shēma: ES izdevumu plāns, kurā ir noteiktas prioritātes (pamatojoties uz politikas mērķiem) un maksimālie apjomi, parasti septiņu gadu posmam. Tā nodrošina struktūru, kādā tiek noteikti ES gada budžeti. Pašreizējā daudz gadu finanšu shēma attiecas uz 2021.–2027. gada periodu, iepriekšējā – uz 2014.–2020. gada periodu.

Eiropas atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām: ES fonds, no kura atbalsta dalībvalstu darbības, ar ko nodrošina pārtiku un citu materiālo palīdzību visnabadzīgākajiem sabiedrības locekļiem.

Eiropas Reģionālās attīstības fonds: ES fonds, kas stiprina ekonomisko un sociālo kohēziju Eiropas Savienībā, finansējot investīcijas, kas mazina reģionu atšķirības.

Eiropas Sociālais fonds: ES fonds, kura uzdevums ir radīt izglītības un nodarbinātības iespējas un uzlabot nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju stāvokli. Aizstāts ar Eiropas Sociālo fondu Plus.

Iekšējās drošības fonda Robežu un vīzu instruments: veicina augsta drošības līmeņa nodrošināšanu Savienībā un atvieglo likumīgu ceļošanu.

Kohēzijas fonds: ES fonds, kura mērķis ir samazināt ekonomiskās un sociālās atšķirības Eiropas Savienībā, finansējot investīcijas dalībvalstīs, kuru nacionālais kopienākums uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par 90 % no ES vidējā līmeņa.

Kohēzijas politika: ES politika, kuras mērķis ir samazināt ekonomiskās un sociālās atšķirības starp reģioniem un dalībvalstīm, veicinot darbvietu radīšanu, uzņēmumu konkurētspēju, ekonomikas izaugsmi, ilgtspējīgu attīstību, kā arī pārrobežu un starpreģionālo sadarbību.

Kohēzijas politikas fondi: ES fondi, ar kuriem atbalsta ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju visā Eiropas Savienībā. 2014.–2020. gada periodā bija trīs šādi fondi: Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Eiropas Sociālais fonds un Kohēzijas fonds. 2021.–2027. gada periodā ir četri fondi: Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Eiropas Sociālais fonds Plus, Kohēzijas fonds un Taisnīgas pārkārtošanās fonds.

Kohēzijas rīcība bēgļu atbalstam Eiropā: Mehānisms finansējuma ātrai pārdalei tā, lai dalībvalstis un reģioni varētu sniegt ārkārtas atbalstu cilvēkiem, kuri bēg no kara Ukrainā.

Kopīgo noteikumu regula: regula, ar ko paredz noteikumus, kurus piemēro vairākiem ES fondiem dalītā pārvaldībā, tostarp tiem, kas atbalsta ES kohēzijas politiku.

Pagaidu aizsardzība: tiesības uzturēties, strādāt un piekļūt pamatpakalpojumiem ES dalībvalstī, kuras uz ierobežotu laiku piešķirtas pārvietotiem cilvēkiem, kas nevar atgriezties savā izcelsmes valstī ārpus ES.

Pakāpeniski īstenojams projekts: projekts, kas īstenots nevis vienā, bet divos plānošanas periodos, lai mazinātu risku, ka tas netiek pabeigts.

Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds: ES fonds, no kura atbalsta dalībvalstīm kopējas patvēruma un migrācijas politikas izstrādi, tostarp pasākumus migrācijas pārvaldības uzlabošanai.

Plānošanas periods: periods, kurā plāno un īsteno ES izdevumu programmu.

Priekšfinansējuma maksājums: naudas avanss, ar kuru noteiktā laika posmā finansē noteiktas darbības.

Prioritārais virziens: viens no darbības programmas galvenajiem elementiem, kas ietver vienu vai vairākas investīciju prioritātēs. *CARE* kontekstā dalībvalstis varētu izmantot *CARE* šķērsfinansējumu prioritārajam virzienam, kas paredzēts darbībām, ar kurām risina Krievijas militārās agresijas izraisītās migrācijas problēmas, un nodrošināt līdz pat 100 % līdzfinansējumu atsevišķiem prioritārajiem virzieniem, kas izveidoti, lai atbalstītu darbības, kuras veicina trešo valstu valstspiederīgo sociālekonomisko integrāciju.

REACT-EU: *NextGenerationEU* programma, kas nodrošina papildu finansējumu esošajām kohēzijas politikas programmām un EAFVP, lai atbalstītu krīzes atveseļošanu, vienlaikus veicinot zaļo un digitālo pārveidi.

Retrospektīvs atbalsts: ES finansējuma piešķiršana darbībai, kas jau ir pabeigta pirms oficiālā finansējuma pieteikuma iesniegšanas vai par kuru izdevumi jau ir radušies.

Šķērsfinansēšana: ES finansēšanas veids, kas ietver Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzekļu izmantošanu tādu darbību finansēšanai, kuras parasti ietilpst Eiropas Sociālā fonda darbības jomā, vai otrādi.

Uzraudzības komiteja: struktūra, kura uzrauga darbības programmas īstenošanu un kurā ir pārstāvētas dalībvalstu iestādes un Komisija kā novērotājs.

Vadošā iestāde: valsts, reģionāla vai vietēja iestāde, kuru dalībvalsts iecēlusi ES finansētas programmas pārvaldībai.

Komisijas atbildes

<https://www.eca.europa.eu/lv/publications/sr-2025-05>

Laika grafiks

<https://www.eca.europa.eu/lv/publications/sr-2025-05>

Revīzijas darba grupa

ERP īpašajos ziņojumos tiek atspoguļoti rezultāti, kas iegūti, revidējot ES rīcībpolitiku un programmas vai ar pārvaldību saistītus jautājumus konkrētās budžeta jomās. ERP atlasa un izstrādā šos revīzijas uzdevumus tā, lai tiem būtu pēc iespējas lielāka ietekme, proti, tiek ņemti vērā riski, kam pakļauta lietderība vai atbilstība, attiecīgo ienākumu vai izdevumu apjoms, paredzamie notikumi, kā arī politiskās un sabiedrības intereses.

Šo lietderības revīziju veica ERP locekles *Annemie Turtelboom* vadītā II apakšpalāta, kas revidē ieguldījumus kohēzijai, izaugsmei un iekļautībai. Revīziju vadīja ERP loceklis *George-Marius Hyzler*, atbalstu sniedza locekļa biroja vadītājs *Romuald Kayibanda*, biroja atašejs *Annette Farrugia* un biroja asistents *Nikola Soukmandjiev*, atbildīgais vadītājs *Gediminas Macys*, darbuzdevuma vadītājas *Annekatrin Langer* un *Agnieszka Plebanowicz*, un revidenti *Anna Fiteni*, *Margit Astelbauer*, *Plamen Petrov* un *Rene Reiterer*. Lingvistisko atbalstu sniedza *Zoe Amador Martínez* un *Thomas Everett*. Grafiskā dizaina atbalstu nodrošināja *Alexandra Damir-Binzaru*.

No kreisās: Gediminas Macys, Annette Farrugia, Romuald Kayibanda, George-Marius Hyzler, Nikola Soukmandjiev, Agnieszka Plebanowicz, Rene Reiterer, Plamen Petrov.

AUTORTIESĪBAS

© Eiropas Savienība, 2025

Eiropas Revīzijas palātas (ERP) atkalizmantošanas politiku nosaka ar [ERP Lēmumu Nr. 6-2019](#) par atvērto datu politiku un dokumentu atkalizmantošanu.

Ja vien nav norādīts citādi (piemēram, individuālās autortiesību norādēs), ERP saturs, kurš pieder ES, ir licencēts saskaņā ar šādu starptautisku licenci: [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#). Tādējādi atkalizmantošana parasti ir atļauta, ja tiek sniegtas pienācīgas atsauces un norādītas visas izmaiņas. ERP satura atkalizmantošana nedrīkst sagrozīt tā sākotnējo nozīmi vai jēgu. ERP nav atbildīga par atkalizmantošanas sekām.

Jāsaņem papildu atļauja, ja konkrētā saturā attēlotas identificējamas privātpersonas, piemēram, ERP darbinieku fotoattēlos, vai ja tas ietver trešās personas darbu.

Ja šāda atļauja ir saņemta, tā atceļ un aizstāj iepriekš minēto vispārējo atļauju un skaidri norāda uz visiem izmantošanas ierobežojumiem.

Lai izmantotu vai reproducētu saturu, kas nepieder ES, var būt nepieciešams prasīt atļauju tieši autortiesību īpašniekiem.

Programmatūra vai dokumenti, uz kuriem attiecas rūpnieciskā īpašuma tiesības, proti, patenti, preču zīmes, reģistrēti dizainparaugi, logotipi un nosaukumi, nav iekļauti ERP atkalizmantošanas politikā.

Eiropas Savienības iestāžu un struktūru tīmekļa vietnēs, kas izvietotas domēnā europa.eu, ir atrodamas saites uz trešo personu tīmekļa vietnēm. Tā kā ERP šīs vietnes nekontrolē, iesakām rūpīgi iepazīties ar to privātuma un autortiesību politiku.

ERP logotipa izmantošana

ERP logotipu nedrīkst izmantot bez ERP iepriekšējas piekrišanas.

HTML	ISBN 978-92-849-4629-7	ISSN 1977-5717	doi:10.2865/0628576	QJ-01-25-014-LV-Q
PDF	ISBN 978-92-849-4630-3	ISSN 1977-5717	doi:10.2865/9743237	QJ-01-25-014-LV-N

KĀ ATSAUKTIES

Eiropas Revīzijas palāta, [īpašais ziņojums 05/2025](#) "Kohēzijas rīcība bēgļu atbalstam Eiropā: lielāka elastība, bet efektivitātes turpmāku novērtēšanu kavē nepietiekami dati", Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025.

Lai risinātu migrācijas problēmas, ko izraisījis karš Ukrainā, Eiropas Savienība pakāpeniski pielāgoja kohēzijas politikas noteikumus, pieņemot Kohēzijas rīcību bēgļu atbalstam Eiropā (CARE). Mēs pārbaudījām, vai dalībvalstis izmantoja CARE un pieejamos kohēzijas politikas fondus, lai apmierinātu bēgļu vajadzības. Mēs secinājām, ka CARE palīdzēja dalībvalstīm izmantot pieejamo kohēzijas politikas finansējumu krīzes pārvarēšanai. Tomēr konstatējām, ka kohēzijas politikas finansējuma uzraudzība neaptver visu CARE atbalstu un izmantošanu. Mēs iesakām Komisijai, ja tā gatavos priekšlikumus jauniem ar krīzi saistītiem pasākumiem vai grozījumiem, nodrošināt, ka tiek ieviesta piemērota uzraudzības sistēma ar nepieciešamajiem datiem to efektivitātes novērtēšanai.

Eiropas Revīzijas palātas (ERP) īpašais ziņojums saskaņā ar LESD 287. panta 4. punkta otro daļu.

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tālrunis: +352 4398-1

Uzziņām: eca.europa.eu/lv/contact

Timekļa vietne: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors